

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "
 Helyben hához hódva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét 5 és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kérésekre visszautasítását
 vagy megőrségre nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Khuen-Héderváry redivivus.

(—a.) Az egy hónapos kormányválság véget ért: a király a lemondott Khuen-Héderváry kormány helyébe kinevezte ismét a Khuen-Héderváry kormányt. Tehát Khuen helyett jön Khuen.

Jön pedig — resolutio nélkül. Bukását tudvalevőleg a resolutio okozta, vagyis az a kis törvény magyarázat léle, amit a póttartalékosok behívási jogának szabályozása ügyében akart a kormány a védőreform javaslat megfelelő paragrafusához fűzni.

Ennek szükségességét a kormány lemondása után — Tisza István gróf indítványára a munkapárt határozatilag kimondotta s hozzá fűzte azt is, hogy csak olyan kormányt fog támogatni, amely a resolutiót hozza.

Időközben azonban megváltozott a helyzet. A kihallgatások során meggyőződtek a politikusok arról, hogy a király nem hajlandó a resolutióhoz hozzájárulni, mert abban királyi felségjogainak korlátozását látja. De másrészt a nemzet is nyugodt lehet afelől, hogy a korona részéről a nemzetnek törvénybiztosította jogait senki sem fenyegeti.

A resolutióra vonatkozó párthatározat

zat meg a Kossuth-párttal kötött paktum miatt ilven formány a válság holt pontra jutott. Kossuth Ferenc ismeretes javaslata alapján még egy própát tettek s mikor ez kudarcra végződött, elhatározta a kormány, hogy a paktum alól feloldottnak tekinti magát s a válság elhuzódásával fenyegető bajok elhárítása céljából resolutio nélkül is vállalkozik újból a kormány átvételére.

Hogy pedig ez könnyebben menjen s ne járjon nagyobb megalázással a kormányra és pártjára s a korona és nemzet közt félreértés ne maradjon, a király deklarációban, manifesztumban fogja hangsúlyozni, hogy a nemzetnek ujoncmegajánlasi joga kétségbe vonhatatlanul érvényes jog, — de a már megajánlott ujoncokról, tehát a tartalékosokról és póttartalékosokról való rendelkezés viszont a királynak szabadon gyakorolható felségjoghhoz tartozik.

Resolutio helyett tehát deklaráció — ez a különbség.

Ha a lényegét tekintjük és nem a formákat, resolutio vagy deklaráció egyre megy. Sem az egyik, sem a másik nem törvény. Egyiket az országgyűlés hozza, másikat a király. Ennyi a különbség. Persze a resolutióban több lett volna

névszerint az, hogy bizonyos esetekben nem hívható be a póttartalék. Ez a deklarációból hiányozni fog. De a nemzetnek a törvényben biztosított jogait nem fogja megszüntetni. Es ami a 16, a deklaráció, illetve a válságnak ilyen megoldása biztosítja a király és a nemzet közötti békét.

Az a kérdés, biztosítja-e egyúttal a parlament munkaképességét is? Erre biztos választ senki sem tud adni. Ámde másrészt az is bizonyos, hogy a parlament munkaképességét a resolutio sem tudta volna biztosítani. Mert bár az Andrássy csoport, a néppárt és a Kossuthpárt nem vettek volna részt az obstrukcióban, de Justhék és a pártönkivüli függetlenségek obstrukcióját szép szerével így sem lehetett volna megszüntetni.

Az ujonnan kinevezett Khuen-Héderváry kormány most már korábban helyezi kilátásba a választójog reformját. Ennek talán lesz hatása az ellenzék mindkét árnyalatára. Justhék minduntalan ezen lovagolnak, ők tehát örülhetnek, ha mielőbb hozzájuthatnak az általuk annyit követelt választójogi reformhoz. Az ellenzék konzervatív árnyalata pedig azért örülhet, mert mégis csak jobb lesz az országra, ha az ő befolyással jön létre ez a nagyfontosságú re-

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A szfinksz!

Boér Margit.

Szalánczy tanár ur elragadtatva, tüzben égő arccal, ragyogó szemekkel magyarázott, mintha csak a katedróján ülne most is és sok lelkes diákszem lesné ajkairól a szót.

— Mondom neked fiam, hogy amit eddig láttunk, végig élveztünk, még mind kis Miska ahhoz, ami most fog jönni. Barátom, az lesz az Isteneknek való boldogság, mikor az évezredek látott gulákat bámulhatjuk meg, mikor a titokzatosnak, kifürkészhetetlennek nevezett szfinksz előtt vehetem le sisakomat. Mert én le fogom venni. Le biz én. Megérdemli a tiszteletnek eme megnyilvánulását ama hatalmasoknak emléke, kik össze hordatták azokat az óriási kőhalmokat. Barátom, az nem kicsiség.

A »barátom« meg a »fiam« jelzők egy szép, magas, erőteljes, férfias modoru és férfias gondolkodásu lányt illettek, ki Szalánczy tanár ur mellett haladt ép oly extázisban és láztól hevülve, mint az öreg ur. Kellemesen csengő, lányosan dallamos hangon felelt:

— Tudom papa, hogy nem kicsiség és

mind n nap áldom az eget érte, hogy ezt a felséges utat végre megtehetjük. Emlékszel hányszor merültünk el az utelirásokban? Hogy élveztünk a mások tapasztalatain, gyönyörűségben keresztül. És mi yen lázas izgalommal készültünk erre az utra. Ha a nagy kőkolosusok előtt piheve elmerenghetek azoknak ósrégi történetén, nem bánom, ha meg is halok.

— Ostoba beszéd — dörmögött a tanár ur. — Hogy hánál meg. Az ilyen szavak valók egy limonádé-kisasszony szájába, de nem illenek hozzád, egy Szalánczy lányhoz... Egyébként — folytatta enyhébb hangon — mondhatom, hogy meg vagyok veled elégedve. Kemény vagy, mint a márvány. Erős az akaratod törhetetlen, min nem fog rést az idő, akárcsak a szfinksz, melynek lábához igyekszünk most. Igen — ismételtette elégedetten — olyan vagy mint azok a szfinkszek. Csak benned természetesen nincs semmi rejtélyes, kifürkészhetlen, mint azokban — fejezte be.

— Ki tudja — mosolygott a leány.

— Nincs, ha mondom — pattogott az öreg ur. — En talán tudom. Jobban kell, hogy tudjam, mint te, a te rövid asszonyi esszeddel. Engesztelően tette utánna:

— A te lelked egy egészen sima hófehér lap még s ha Isten segít, az is marad mindig.

Majd résen leszek — fogadkozott a lassu menetelés alatt.

Szalánczy Miklós tanár urnak nem lett volna épen szüksége erre a titulusra, sem az evvel járó jövedelemre, mert a szerencse olyan bölcsőben ringatta, amellyel kijárt egy pár száz jölertermő holdnak szépen kereső haszna, de ő ugy tartotta, hogy kár volna a benne rejlő tudást magába fojtani és csak ritkán, igen különböző alkalmakkor szedni elő cseppenként, mikor egy egész hullámzó tenger vár a szétosztogatásra. Így lett tanár. Es valóban helyesen cselekedett, ha nem is a nagy tudása, de a rajongó lelkesedése miatt, melylyel bámuló, figyelemmel hallgató deákjainak mesélte elmúlt világok dicsőséges, vagy szegényteljes, nagyra-vágó vagy gyavaságba menő történeteit. Minden vágya az volt, hogy egyszer körüljárja a világot s maga élő szemével szerzhessen meggyőződést mindazon dolgokról, amelyeket annyiszor adott elő a katedrójából. De azért nem indult utnak mindjárt, hábar tellett volna, de szépen gyűjtötte a garast csendes, szerény igényű életépárjával, hogy majd egyszerre utazzák el mind, akkor, mikor már a jól kiérdemelt nyugdíjba menve, könnyü lélekkel hagyhatja itt ezt a világrészt, ahol már más magyaráz helyette a kamaszkoru ne-

KAJÁRI ÖDÖN

Elektrotechnikai vállalata. Nagyvárad, Lévy-palota, Körös oldal

Iroda és csillár raktár 497.

Telep és éjjeli ügyeletes telefon : 1192.

Ajánlja dús csillár raktárát.

Készít villamos világítási és erőátviteli, valamint csengő és házi telefon berendezéseket. A legjobb minőségű Dr. JUSTH-féle Wolframlámpák legolcsóbb beszerzési forrása.

form, mintha anélkül kapja azt az ország.

És lesz még egy érv: az ultima ráció, a nagy mumus, a házfelosztás, amelynek réme nem szokott hatás nélkül maradni.

Erőszakos eszközökhöz aligha fog nyulni az új Khuen kormány, ettől viszatartja az alkotmány iránt való tisztelete De a házfelosztásból nem fog visszaretetni, ha nem lesz más eszköz arra, hogy a parlamentet munkaképesé tegye.

A válság elintézése.

Khuen Héderváry tegnapi audienciája és a Bécsben tartott miniszteri tanács gyorsan meghozta a válság elintézését, a kormány kinevezését.

A Bécsben tegnap történt nagy fontosságú dolgokról tudósításunk a következő:

Az előzmények.

Bécs, márc. 30.

Már korán délelőtt nagy sürgős-forgás van a Bankgassei Magyar Ház tájékán. Fel kilenc órakor már együtt a miniszterek, ahol féltízig Khuen gróf dolgozószobájában tanácskoztak.

Félházikor indult Khuen gróf Schönbrunnba, hogy kihallgatáson jelentkezék s bemutassa a tegnap tartott minisztertanács pontokba foglalt határozatát.

A határozat

A határozat bevezető része az, hogy a kormány hajlandó a korona kivánságára az ügyeket tovább vezetni. A kormány meghozott határozatában minden tekintetben szolidáris

Az ujoncok megajánlására, a tartalék és a

póttartalék behívására vonatkozó rezolúciót elejti.

A kormány deklarációt tesz az ujonc-megajánlás változatlanágáról és a korona jogainak érintetlenségéről.

Ujbóli kinevezése esetén a kormány változatlanul ragaszkodik eredeti programjához. A véderőjavaslatok leírtyalása után haladéktalanul megkezdji a választójogi reform tárgyalását.

A kormány kizárólag a jelenlegi munkapártra támaszkodik és biztosítja a véderő elintézését.

Amennyiben békés uton ez nem volna eszközölhető, felhatalmazást kér a koronától a választások elrendelésére.

Az új választás a házszabályrevízió jegyében történne. A Ház felosztása csak május után történne, minthogy a közös költségvetés sürgős elintézésre vár. Az új indemnitás négy hónapra terjed.

Felhivatalos jelentések.

Bécs, március 30.

(M. T. I.) Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök ma reggel hosszabb ideig tanácskoztott Lukács László pénzügyminiszterrel. Dél-előtt tíz órakor megjelent a magyar házban egy udvari futár, aki kézbesítette a magyar miniszterelnöknek az audienciára szóló meghívást.

Bécs, március 30.

Khuen-Héderváry Károly gróf fél-tízegy-órákor kocsiába ült és titkársa, Markuschovszky Iván társaságában a Schönbrunnba hajtatott. A miniszterelnök pontban 11 órakor lépett őfelsége elé.

A kihallgatás eredménye.

A kihallgatás háromnegyed óráig tartott és

annak eredményéről a következő kommuniké adták ki felhivatalosan:

«Őfelsége ma délelőtt a gróf Khuen-Héderváry kormányt újból kinevezte. Ez az intézkedés gróf Khuen-Héderváry Károly kihallgatásán történt, a melyen őfelsége a kinevezésre vonatkozó okmányt aláírásával látta el. Erre nézve a Bud. Tud. a következő közleményt kapta illetékes helyről: őfelsége ma délelőtt tíz órakor gróf Khuen-Héderváry Károlyt kihallgatáson fogadta. A kihallgatás félóra hosszat tartott. A miniszterelnök bejelentette a tegnapi minisztertanács határozatokat, amelyeket őfelsége jóváhagyásával látott el. A kabinet újból való kinevezésére vonatkozó királyi kézirat a hivatalos lapban holnap fog közölni. Illetékes helyen szerzett értesülésünk szerint ezzel az intézkedéssel kapcsolatban őfelségének királyi kézírata fog megjelenni, amely megvilágítani és indokolni fogja azokat a körülményeket, amelyek a minisztertanács ezen elhatározását tették szükségessé. Khuen-Héderváry Károly kihallgatása után a kormány minisztertanácsra ült össze, a melyen részt vett Cuvaj horvát bán is.»

Magyarázat.

A hivatalos jelentéshez a következőket közlik:

A kommunikének utolsó mondata, mely a királyi kézirat tartalmára vonatkozik, nagy feltűnést kelt politikai körökben. Ebből valamint abból, hogy a horvát bán is részt vett a mai minisztertanácson és tegnap is sokat tárgyalt a kormányval, azt következtetik, hogy a kor-

bulóknak. De, amíg nyugdíjba nem megy, addig Isten ellen való vétek volna csak egy napot, órát, percet is elmulasztani... Lassan perogtek le a napok, hetek, hónapok és végül csakugyan eljött az az idő is, mikor Szalánczy ur megvalósíthatta álmát, utra kelhetett. Csak egy dolog bántotta nagyon, hogy csöndes, szerény igényű életmódja végtelenül elcsöndesedett és elutazott a családi sírbolton keresztül olyan messzi országba, amelyikről nagytudású Szalánczy uram is csak a képzelő hangján tudott mesélni. De itt volt utitársnak a lánya, Piroška, kit — fiu gyermeke nem lévén — úgy nevelt fel, mint egy férfit.

Nem is vált szégyenre az ifju hölgy apjának. Kora gyermekégtől kezdve a tudomány szeretetében, a folytonos továbbképzésben növe fel, ép oly rajongással készült a nagy utra mint apja és ép úgy tudta élvezni a lépésnyomon eléje táruló gyönyörűségeket, mint az öreg.

Mint gourmand, ki végére hagyja a legizletesebb falatokat, Szalánczy ur is előbb mindent végig járva, megbámulva és néhol megkönnyezve körüljárta a világot és legutoljára hagyta zárandoklásában a legrégebb emlékeket, Egyiptom ósrégi sok ezer éves guláit és szfinkszeit.

És most érkeztek meg a nyugodt, hallgató kőrúások elé. Szalánczy ur ime beváltja

ígéretét és reszelt kezekkel emeli le körülcsavargatott sisakját, míg tekintere mély meghatottsággal pihen utja célján. Piroška is elmélázva tekint a rejtélyes kövekre és ismerve apjának érzelmeit, nem meri még egy hangos lélegzetvétellel sem zavarni, mikor egyszerre hátuk mögött jókedvű csacskaással szólalt meg valaki:

— Istenemre, nem szeretném, ha ez a rejtélyes szfinks, megunva szomoru egyedülvalóságát, hirtelen utra keire magának társat keresni és engemet maga előtt találna.

Csak szemrehányó tekintettel fordult a fiatal ember felé az öreg, míg Piroška féltő remegéssel apja mellé húzódott. Csak úgy a foga közül dörmög Szalánczy ur valamit, amiből csak a hely magasztosságát lehet megérteni és valami morgó célzás félt bizonyos ugrifflés gavalérokra.

De a fiatal ember nincs megsértve egy cseppet sem, sőt mind vidámabb és beszédesebb lesz és még a bemutatkozást sem kerülheti ki.

Nagyot néznek, mikor megtudják, hogy a világ egyik legünnepelebb zeneszerzőjével állanak szemben, ki megunva a dicsőség társaság napjait Egyiptom forráságában kíván megpihenni.

Piroskát, a férfias lányt, életében először félelem fogja el. Még Szalánczy uram is en-

gedékenyebb bangulatba esik, a melybe meg is maradna mindvégig, ha az a bolonda fiu ki-ki nem zökkenené belőle egy-egy gondolatban megjegyzéseivel és furcsa tekinteteivel, amikkel Piroskát hozza zavarba. Kacagva meséli, hogy őt bizony nem igaz érdeklik ezek az élettelen, hideg kődarabok.

Szalánczy ur annyira megharagszik az illetlen szavakért, hogy menten hátra fordít neki Piroška is apja után indult, mikor egyszerre mellette terem a férfi és hizelegve suttogja:

— A maga szemében több titokzatosság van, mint ezekben a sok időt látott szfinkszekben. Ezt a rejtélyt kéne megfejteni, de ez, — úgy rémlik nekem, — kifür észhetetlen.

De már erre Szalánczy uram is visszafordul és dörgő hangon hordja le az udvarlónak felcsapott zeneszerzőt.

— Számár beszéd. Rejtély, titok, meg mi nem. Nincs ott semmi kifürkészni való. Nem szfinksz az, hanem élő lény.

— De hátha akad egyszer ember, ki olvasni fog ennek az élő lenynek szeméből? ingerkedett a gavalér.

Lári-féri. Volt már elég olyan hülye, de én nem féltettem. Piroskát és ezután sem fogom. Kell is neki, egy ilyen lánynak, egy cifra dresség. Ember kell oda — vágta ki a rezt büszkén az öreg.

Azonban csak nem rémitette el vele a

Az új csipke-áruházban

KOSSUTH-UTCZA

Tartalék ipőület mellett.

férfi- és női nap- és esőernyők, ridikulók, husvéti illatszerek, ugyszintén minden más elgondolható elegáns divat- és szükségleti cikkek bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

mány gyors kinevezésének egyik oka a *válságos horvátországi helyzetben* keresendő. Szerdán lejár a terminus, amikor a *horvát választásokat* ki kell írni. Ezenkívül a külpolitikai helyzet és a közös irredentia lejárta is szükségessé tették a kormány gyors kinevezését.

A minisztertanácsban, amely tizenkettőkor ült össze a Magyar Házban, gróf Khuen elnökölt és Drasche Lázár Alfréd vezette a jegyzőkönyvet. A miniszterelnök előterjesztette azt a királyi kéziratot, mely a kormány kinevezését megindokolja és a mely a hivatalos lap vasárnap számában a kinevezésekkel együtt fog megjelenni.

Az osztrák sajtó nyilatkozata.

A *Neue Freie Presse* elmondja, hogy Khuen gróf tegnapi audienciája rendkívül izgalmas lehetett. A miniszterelnök lelkiállapota izgatott volt, sőt feladulnak mondható. A kihallgatás eredménye: Khuen gróf újból megbízatása.

A *Reichspost* szerint új választással a helyzet nem orvosolható. Másfél, mint a választójoggal a kormány a választásokba nem mehet. A helyzet egészen más ma, mint volt a Khuen-kormány eljövetelére idején. A Just-párt hajlandó békés uton megadni a véderőt a választójog ellenében.

A *Fremdenblatt* írja: A korona hajthatatlan akarata, hogy a munkapárt fenntartassék. Új választások nincsenek tervbe véve. Az idézett újság bizik a békés kibontakozásban.

A királyi manifesztum.

Tegnap délután köldték meg a hivatalos lap szerkesztőjének a királyi manifesztumát, melynek szövege a következő:

Kedves Gróf Khuen Héderváry!

Mély sajuálattal észleltem törvényadta fejedelmi jogaim tartalmára vo-

fiatal urat, kinek úgy látszik, egy zerre nagyon megtetszett a szliksz környéke, mert minden nap nyomában volt annak a kék fátyolnak, amelyik el nem maradt a mindig dobogó Szalánczy tanár ur melől.

Egyszer aztán egész zavartan, szinte akadovva kérdezte meg az ifjú művész a tudós tanár urat, hogy ha netalán mégis akadna egy olyan ember a gáton, mit szólna hozzá?

— Semmit, — kezdte Szalánczy. De aztán bő szaperasággal és messzire elsütítő hanggal fejezte ki nézetét, hogy Piroska nem eladó, nem fog boldogulni holmi szélkelep után, aki még a gulákat sem képes tiszteletben tartani, hogy tenné tehát azt az asszonyával szemben.

— Holnap indulunk haza — fordult Piroskához olyan kemény, ellentmondást nem tűrő hangon, hogy Piroska nem mert ellenkezni, csak elhalványodva intett igent a fejével.

Másnap, mikor indulásra készen állott Szalánczy ur, egy kis levélkét kapott, melybe csak ennyi volt írva:

— Kedves Papi! Úgy látszik nem csak a szliksz rejtélyes és kifürkészhetetlen. Ez a tulajdonság meg van az emberi szervezet kicsike részében is, amit úgy hívnak, hogy női szív. És én, ennek a titokzatos hatalomnak engedve, elmegyek az én művészemmel, aki nem tiszteit ugyanolyan mértékben a szlikszeket, mint mi de azért mégis csak ember a gáton.

Piroska.

nalkozó azt a részét, mely Önt és miniszter társait lemondásuk benyújtására indította volt.

Kormányzatnak az alkotmányos élet áldásos helyreállítását követelt egész ideje alatt gondosan örködtem. A törvény és az alkotmányos rend épségben tartása felett zavartalan birtokában van a nemzet összes alkotmányos jogainak, ezek között az ujoncmegajánlási jognak is. Mi sem áll tőlem távolabb, mint ennek érintése vagy csorbítása.

Más részről azonban ragaszkodnom kell azon az 1888. évi XVIII. t. c.-ben reám ruházott fejedelmi jogaimra is, melyek értelmében behivhatom az ezen törvényben megjelölt tartalékosokat és póttartalékosokat, amidőn az különös körülmények szükségessé teszik.

Amilyen határozott akaratom tiszteletben tartani a nemzet alkotmányos jogait, épen olyan határozottsággal kell alkotmányos fejedelmi jogaimat is sértetlenül fenntartanom. És uralkodói feladatomban csak akkor felelek meg, ha együttesen tölthetem be ezen kettős hivatásomat.

Bizalommal hívom fel a nemzetet, könnyítse meg ezen feladatomban lelkiismeretemmel összeegyeztethető módon való teljesítését és ezzel biztosítsa a király és a nemzet egyetértésén alapuló alkotmányos munka tolytatását.

Kelt Bécsben, 1912. március 30-án.

Ferenc József s. k.

Héderváry Károly s. k.

Összehívják a Házat.

Návay Lajos hétfőn délelőttre összehívja a Házat. A hétfői ülésen az új kormány be fog mutatkozni és el fogja mondani programját.

Lemondott előadás.

Elautózott a Rablólovag.

Tegnap este izgatott jelenetek játszódtak le a színház körül. Megtörtént a hihetetlen dolog, amire még nem volt példa a Szigligeti színháznál, hogy az egyik főszereplő, meg nem jelenése miatt nem lehetett megtartani az előadást.

A Rablólovag volt műsoron s ebben a címszerepet Tóth Elek kreálja, aki a legponosabb színész az egész társulatnál. Ma nem volt próbákon s a különös eset feltűnést keltett a direktió előtt. Telefonáltak a Tóth Elek lakására, ahonnan azt a választ kapták, hogy a nagyságos ur reggel elment autón Székelyhidra, de este hat órára biztosan itthon lesz.

Egész nyugodtan tették meg tehát az intézkedéseket az esti előadás megtartására, amikor esti 7 órakor érkezik egy távirat, hogy legyenek nyugodtak, mert három negyed hétkor autón elindultak.

Ekkor aztán természetes, hogy senki sem gondolt arra, hogy Tóth Elekék meg ne érkezzenek az előadásra. Tóth ugyanis Zsigmodyval, Károlyi Leonával és dr Fráter Pál ügyvéddel ment ki Székelyhidra, de hogy miért, azt senki sem tudta megmondani a színháznál.

Az idő rohamosan közeledett lényole felé. Es Tóth Elekékről abszolúte semmi féle hír nem érkezett. Ideges izgatottság fogta el az embereket a színpadon s a botrány és blamázs fekete veszedelme kikergette a már kifestett színésznőket a színházból. Ügyelő, direktor rendező és szereplők türelmetlen izgalommal figyelték a Huzella sarkon a főutcán robogó kocsikat s autókat.

Ezalatt a közönség igazán bámulatos türelennel várt és várt. A zenekar pedig elkeseredett elszánással ismételtette a zeneszámokat. A publikum között csoportok alakultak és találgatták az előadás meg nem kezdésének okát.

Azt pedig, hogy tulajdonképpen mért nem érkezik Tóth Elek, senki nem tudta. Autótörés, hirtelen rosszullét s cifrábbnál, cifrább hírek kezdtek szárnyra kapni.

Mikor aztán már nem lehetett tovább várni s mikor tartani lehetett attól, hogy botrány tör ki a színházban, akkor végre részánata magát a direktor, hogy lemondja az előadást.

Oriási sóhaj szakadt föl a nézőtérrel, mikor felszaladt a külső függöny s a bíborfüggönyök között megjelent Sik Rezső elegáns alakja.

S következett egy szomorú konferálás, aminőnek csak ripacséknál szabadna előfordulnia.

— Tóth Elek még mindég nem jött meg és szíves türelmökkel nem akarunk tovább visszaélni. Az előadást nem tartjuk meg s a jegyeket a pénztár visszaváltja.

Semmi tüntető hang. A publikum csöndesen indult kifelé s csak egy-két pompás, ujruháju hölgy volt szörnyen bosszus.

Mindeddig még semmi jel Tóthékről. Lehet, hogy szerencsétlenség érte őket utközben. A nyugtalanság leszállt egy pillanatra, mikor Juricskay és Faragó újságíró autóba ültek és kék füstben rohantak végig a Fő-utcán, a Székelyhid felé.

Az incidensnek kellemetlen folytatása lehet, ha a lemaradás oka valami könnyelműségből származó ok. Ilyen nem szabad hogy megessék soha egy olyan jóhírnevű és komoly intézetnél, mint a Szigligeti-színház.

A felelősség ebben az esetben csakis a lemaradt művészt terheli, aki most, kitudja milyen izgalmak között nézi óráját a csillagos éjben, messze Váradtól, messze a színháztól.

Ruthén papok felszentelése Nagyváradon. Ez évben egyszerre ünnepli úgy a katolikus, mint a román egyház a Husvét ünnepét. Mivel *Fircsák Gyula* munkácsi g. kath. ruthén püspök súlyos beteg, a munkácsi szeminárium 15 ruthén végzett theológusát Nagyváradon, a gör. kath. székesegyházban dr *Radu Demeter* nagyváradai gör. kath. püspök fogja áldozárokká szentelni. A kisebb rendeket nagycsütörtökön adja fel a végzett theológusoknak Radu püspök, Husvét vasárnapján pedig pappá szenteli őket.

A legújabb

tavaszi czipő újdonságok

MOSKOVITS Bémertéri fióküzletében.

Szabott gyári egységáruk.

Telefon 687

Telefon 687.

UJDONSÁGOK.

Virágvasárnap — Nagyhét.

A nagy tragédia időszakát megelőző vasárnap: Virágvasárnap van ma.

Hosanna! Hosanna! ezen üdvözölve telnek be a templomok szerte a világon, ahol a Megváltó uralja a szíveket. Emlékeztet ez arra, amidőn az Üdvözítő Jeruzsálmába ment s a nép ujjongva fogadta s pálmát, zöld ágakat hintett utjába. Ezért az egyház Virágvasárnapnak is nevezi s a dicső jelenet emlékére barkát szentel. A templomokban pedig az Üdvözítő kinszenvedésének történetét: a Passiót adják elő.

Az olasz-i plebánia templomtól 12 órai csendes miséjén ma a szokásos Passio éneket a *premonstréi főgimnázium egyes énekkara* éneklé Kovács Kándi prem. tanár vezetésével. A jeles készültségű énekkar mai előadását az teszi érdekessé, hogy a szolozsmába öltöztetett nagy tragédia turbált Leitner klasszikus egyházi szerző átiratában illesztik be a vallásos lélek áhitatát mindenestre felkeltő remek dallamokba. A magunk részéről felhívjuk olvasóink figyelmét a kis diákok nagy fáradozásának méltánylására.

A mai nappal veszi kezdetét a r. kath. egyház nagy jelentőségű időszaka: a Nagyhét. Az Isten ember szenvedése emlékének szenteltjük e hetet s különösen a hét utolsó három napját, melyen az egyház élénk tárja a megváltás nagy munkájának, Krisztus kinszenvedésének történetét, egész a Golgotháig. Ósidők óta »nagy«-nak nevezték a gyászos időszakot s innét van a »Nagycsütörtök«, »Nagypéntek« és »Nagyszombat« elnevezés. A lélek mélyéig meghatók e napokban az egyház szertartásai s odabilincselik a hívők lelkét a Kálvária keresztjére alá.

*** Gyermeknapok a vármegyében.** Miskolczi Fereac dr. főispán tegnap igen meleg hangú körlevelet intézett a járási főszolgabírókhoz a gyermeknapok érdekében. A körlevélben arra kéri a főispán a főszolgabírokat hogy az idén is tartsák meg a gyermeknapokat s azok rendezésére vonják be a járásiok intelligenciáit is.

*** Szent László székesegyháza.** A Magyar-mérnökegyesület nagyváradi fiókjá tegnap folytatta vetítéstelejeinek sorozatát, amelyen Gyalokay Jenő tűzérzészados tartott érdekes és magas tudományos nivón álló előadást Szent László székesegyházáról. A városháza dísztermét szép számú közönség töltötte meg, a melynek sorában ott volt Fetsér Antal felsz. püspök, dr. Karácsonyi János, Bándala Mihály, Rádli Ödön stb. Gyalokay Jenő nagytudásra és hosszas tanulmányozásra valló értékes, felolvasásában ismertette a nagyváradi Szent László székesegyházának történetét és összefoglalta a mostani ásatások eredményét. Szent László király, Nagyváradi alapítója építtette 1083. táján az első székesegyházat, mely az idők folyamán nagyon sok változásnak volt kitéve. Két ízben újjáalakították mindég az illető kor

stílusa szerint, míg 1018-ban végleg elpusztult Szent László régi székesegyháza, amelyben három magyar király volt eltemetve. A felolvasást, melyet 27 vetített képpel kísért husvéti számunkban közölni fogjuk.

*** A szőlői Lapos megvétele.** Már többször említettük, hogy Rimler Károly polgármester azon tervét, miszerint a nagyváradi I. sz. püspökségtől Nagyváradi városa megszeresse a Csillagvárossal szemben fekvő u. n. szőlői Lapos legelőt, amely közvetlenül határos Nagyváradi városával. A városi mérnöki hivatal elkészített egy parcellázási tervezetet, arra nézve, hogy mire használná fel a város ezen területet. A terv szerint először is ide építenék a munkáslakásokat, továbbá ide jönne az esetleg létesítendő tisztviselőtelep, míg a terület belső részén nagy park és gyárak részére megfelelő hely. A terület közepén, a Bánya-sorral párhuzal ut készülne, valamint megfelelő ut Gilányi utcára. — Rimler Károly polgármester tegnap délelőtt bemutatta a tervezetet gróf Széchenyi Miklós megyés püspöknek, a terület megvételeire vonatkozó ajánlattal együtt. A püspök lekötelező szíveséggel fogadta a polgármestert s a város érdekében a legméltányosabb eljárásról biztosította a polgármestert.

*** A csillagvárosi iskola építése.** A csillagvárosi községi iskola kérdését Nagyváradi városa, tudvalevőleg akként oldja meg, hogy a káptalantól vásárol megfelelő területet a Csillagvárossal szomszédos Komradás rétből. A városi mérnöki hivatal most terjesztette be a tanácshoz a csillagvárosi iskola és a melléképületek tervét és költségvetését. E szerint az iskolaépület emeltes lenne 8 tanteremmel, igazgatói irodával, értekezleti szobával, szertárval stb. Külön épület lenne a napközi otthon céljaira, ebédlővel, konyha, kamarával, a felügyelő 2 szobás lakásával, fürdőhelyiséggel, vezetőkonyhával, mosókonyhával. Az emeleten pedig egy nagy könyvtárszoba és két olvasó helyiség valamint egy szolga lakás. Külön földszintes épület lenne az igazgató lakású, 3 szoba, fürdőszoba, cselédszoba, konyha és kamarával. A jelenlegi iskolaépületet pedig óvoda céljaira kell átalakítani. Az iskolaépítése 186,163 K 95 fillérre, az óvoda átalakítása pedig 2870 K 19 fillérre van előirányozva.

*** Siketnéma tanulók felvétele.** A siketnémák aradi intézetének első osztályába a jövő 1912—13. iskolai évre aradvárosi, aradi, békés-, bihari- és csanádmegyei, valamint új aradi illetőségű siketnéma gyermekeket vesznek fel. Szegénysorsuak ellátási segélyben részesülnek. A felvételi kérvényeket április hó 15-ig kell beküldeni. Bővebb felvilágosítást az intézet igazgatóság ad.

*** Körút Baross-utcán át.** Nagyváradi város mérnöki hivatalában egy körút tervén dolgoznak, amely lehetővé tenné, hogy a villamos forgalom körülfutna a városban. A terv szerint Sztaroveszky-utcáról a Baross-hídon át egyenes lebonyolítást nyerhetne a Gilányi-utcával és a Szarvas-sori villamos vasutvonalal. Ez pedig akként volna elérhető, ha Baross-utca és Gilányi utca között nyolc házát átvágnának. A mérnöki hivatal a tervet bemutatta a tanácsnak s ha az hozzájárul, megkezdik a hatulajdonosokkal a tárgyalásokat. Ezen terv szerint Sztaroveszky-utca is megkapná a rég nélkülözött villamosvasutat.

*** Üres a városi számvevői hivatal.** Nagyváradi város számvevői hivatala jelenleg teljesen elnéptelenedett; az egész hivatalban alig van egy-két tisztviselő, az akták pedig gyűlnek halomra. A panamából kifolyólag két tisztviselő a fogházban tanulmányozza a kétszerkettőt, egy tisztviselő fel van függesztve, egy beteg, a tiszteletbeli főszámvevő pedig ravatalon fekszik. A polgármester és a főszámvevő ezeken az állapotokon akként akart némileg segíteni, hogy a kir. pénzügyigazgatóság két számvevőségi tisztét alkalmazta a délutáni órákban a hátralékok feldolgozására, a kir. pénzügyigazgatóság azonban eltiltotta ezeket a tisztviselőket a városi munkák végzéséről, azon indoklással, hogy a két helyen végzett napi tíz órai munka az illetőket annyira kimeríti, hogy az állam kárát vallja a tisztviselők ilyen túlterhelésének. Mivel pedig a városi számvevőség ezen állapota óriási károkat okozhat a városnak. Hlatky Endre főispán felterjesztést intézett a pénzügyminiszterhez, hogy a kir. pénzügyigazgatóság személyzete néhány tagjának engedje meg, hogy a délutáni órákban a városi számvevőségénél dolgozzanak.

*** Holdfogyatkozás.** Holnap, ápr. 1-én hétfőn este részleges holdfogyatkozás lesz. A hold este 6 óra 6 perckor kél s a fogyatkozás 10 órakor kezdődik és éjjelkor végződik. Ha szép idő lesz, nálunk ezen tünemény igen jól megfigyelhető. Megjegyzendő, hogy a hold tányérjának csak kis részét fogja a föld árnyéka elhomályosítani, de ezért megérdemli e szép tünemény a megfigyelést. Ha földünk pályasíkja egybeesnek a holdéval, akkor minden holdtöltekor volna holdfogyatkozás, még pedig teljes. Mivel azonban pályának síkjának hajlásszöge a holdéhoz 5 fok, egy évben legalább 2 és legfeljebb 7 fogyatkozás lehet, amelyek részben teljesek, részben részlegesek.

*** Ongyikos gazda.** Nagy Sándor bihariorszégi gazdálkodó harmadik hónapja, hogy különváltva él feleségétől. A gazda már többször kérte feleségét, hogy térjen hozzá vissza, azonban az asszony hallani sem akart róla. Az asszonynak ez a makacssága annyira buskomorrá tette a szerencsétlen férjet, hogy életuntá lett és állandóan az öngyilkossággal foglalkozott. Édes anyja folytonosan figyelte fiát, nehogy meggondolatlanúságot kövessen el. Ennek dacára is tegnap még édesanyja távol volt, az istállóba ment be és ott egy gerendára felakasztotta magát. A szerencsétlen embert édesanyja találta meg és mert az istállóba való lépéskor még azt hitte, hogy fia él azonnal levágta a kötelet. A megrémült anyja a jászol szélére állott és így vágta el, a kötelet. Mikor a hullá a földre zuhant a szerencsétlen anyja annyira megborzadt, hogy összeesett. Esés közben fejét a jászol fájába ütötte s eszméletlenül terült el fia holtteste mellett. A helyszínre érkezett orvos az anyánál agyrázkódást konstatalt.

*** A Moskovics szeszgyár zavarja az éjjei nyugalmat.** A Moskovics Mór és fia Kolozsvári utcai szeszgyár közelében lakó összesen 30 lakos, panasz beadványt intézett a rendőrkapitányi hivatalhoz, hogy az utóbbi időben a szeszgyár telepéről éles zaklatás hal-

Telefon 458.

ALAPÍTOTT 1861.

Telefon 458.

a legnagyobb választék WALLERSEIN FERENCZ utódai

Bútorokban

Daniberg és Waldner

Zöldfa-utca.

latszik, mely a környék lakóinak éjjeli nyugalomát a lehető legnagyobb mértékben zavarja. A rendőrfőkapitány intézkedést tett s kötelezte nevezett gyártulajdonost, melyhez hozzá járul még a gyárteleptől nem messze levő szivattyú őrnök szinte óránként adott sziréni böngés jelzés is, hogy 48 óra alatt szüntesse be.

* **Harc egy koldus 10 koronája miatt.** Sopron városa és Eleds között konfliktus keletkezett 10 korona miatt. Sopron városa ugyanis egy Molnár József nevű koldusnak 10 korona segélyt adott. A 10 koronát Eleds őri keréje vissza Sopron várossa, mert Molnár Eledset nevezte meg lakhelyéül. Eleds hallani sem akart a megadásáról. Az ügyből kifolyólag több iratváltás keletkezett, melyekben Sopron Molnár illetőségét bizonyította. A legfontosabb irat azonban véletlenül az eledsi jegyző irattárába került s így felesleges torumok nem deríthettek az ügyben. Sopron folyton sürgette a 10 koronát, ekkor kiderült, hogy az ügy pihen. Nagysokára tegnap aztán az alispán elé vitték a dolgot és majd az fog dönteni afelett, hogy ki fizesse meg a 10 koronát.

* **Elsült a fegyver.** Virág Gábor nagyváradai mezőőr, f. hó 27-én éjjel a mező ellenőrzés után betért a kolezvári-utcai Dence féle korcsmába, ahol egy Simon nevű kovács mester ismerősével találkozott. Simon Virág Gábor fegyverét nézegette a korcsmában, miközben az elsült és lövedéke Virág Gábor ball lábszárába fúródott. A sérültet beszállították a biharmegyei kórházba. Sérülése súlyos, de nem életveszélyes. A rendőrség a nyomozást megindította.

* **Szerencsétenség egy malomban.** Borbély János derecskei munkás, tegnap este 8 órakor a God József tulajdonát képező malomban egy mozgásban levő lendítő kerékre a szíjjat ráakartta helyezni egy ruddal. A mozgó lendítő kerék küllői közé került a rud, mely nevezett munkást oly erővel ütötte mellébe, hogy oldalbordája elört. azon felül súlyos belső zúzódásokat szenvedett. Borbély Jánost beszállították a biharmegyei kórházba. Sérülése életveszélyes. A rendőrség értesítette az esetről a kir. ügyészséget.

* Csak MAUTHNER-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csak a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

Lengyel István

uri-divat saját készítményű
fehérmű különlegességek
ÜZLETE.

Telephon 1248. Bémer-tér 1.

SELYEM TRIKÓ, GUMI TRIKÓ ÉS
HALCSONTNÉLKÜLI FÜZŐ
eredeti párisi szabadalmazott gyártmány, csak

Rosenzweig Rózánál

kapható. Szalárdi-utca 9.

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorba-
josoknak, székszorulásban szenvedőknek.

Kapható Nagyváradon és vidéken minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

x **Előre haladott** koromnál fogva eladom a tulajdonomat képező Kálvária hegy alatt fekvő nyári vendéglői üzletem, mintegy 2000 négyszögméter földterülettel a rajta levő nyaralónak is használható nagy üveg szállalával a szálla végében levő fedett kuglizóval és a miniszter által hához kötött italmérési joggal együtt, vagy e nélkül. Az utca vonal beépíthető pusztá-telek egész a vasutvonal határáig. Értekezhetni Vizvezeték-utca 36 házszám alatt Kárger Sándor tulajdonossal.

* **Modern uri fodrászat, manicűr, pedicűr, villanyos »arcmassage« és olvasóterem.** Nagy Sándor-u. 4. MARTON JOZSEF. Telephon sz. 775.

x **Nincs itt a vadászat!!** Megkezdődött a tilalmi időszak, de az igazi vadász most már fokozott buzgalommal irtja a ragadozó vadakat s ha kellő sikert akar elérni, úgy fegyverét és patron szükségletét szerezz be szakembertől. Továbbá a legalkalmasabb idő a fegyverek teljes rendbehozására most van, míg a szalonkázás meg nem jön, tehát mindenkinek saját érdeke, hogy fegyvere rendben legyen mire újból szüksége lesz rá. A legelőkelőbb fegyvergyárosok fegyverei állandóan nagy választékban készség mellett található LADÁNYI JÓZSEF puskaművesnél, Nagyvárad. Rákóczi-ut, Moskovics palota. M. kir. löporárúda. Telephon 269. — Tanoncz felvétetik.

x **Árajanlat!** Biharmegye egyik legnagyobb csemege áruházából. Így tehát fölösleges ma már Triest, Fiume vagy Budapestről hozatni árukat, mert városunkban az ismert **Aszódi**-cégnél a következő cikkek állnak a nagyközönség rendelkezésére: Kávék csakis nemes fajokból egynegyed kiló 1 kor., Szardínia uszonára 1 doboz 28 fill., Bihari pont 1 doboz 48 fill., Pisztáng eredeti 80 fill., Francia szardíniák, Ossee file göngyhering, mindenféle halconservék. **Aszódi** cég elég garancia arra hogy mindent jót és olcsót ad. Főüzlet: **Kossuth-utca.** Fióküzlet: **Kert-utca** Husvétii tojás czukorkák a legolcsóbban.

x **Zenélő husvétii piros tojást** ad husvétii ajándékkul teljesen ingyen mindazoknak Wagner a Hangszer-kiadó (Budapest, József-körut 15) kik még husvét előtt bármit vásárolnak. — Hivatkozson ezen kedvezményre és a rendeléssel együtt küldje be ezen utalványt is, mert csak így tarthat számot az ajándékokra. — Ajánlatos a rendeléseket már most feladni, hogy a szállítási halasztást ne szenvedjen a husvét előtt felhalmazódó rendelések miatt. — Nagy fényképes főírjegyzéket bárkinek teljesen ingyen küld.

Különleges felöltők, kosztümök,
blouzok és gyermekruhák
a legnagyobb választékban

Spitzer Béla

női és gyermekruha áruházában

Rákóczi-út.

A legfinomabb angol és
francia ruha-vállalat!!

Olcsó szabott árak!

x **A Krieger-féle »Tokaji China vasbor.«** nem támadja meg a fogat, nem terheli meg a gyomrot és ezért az összes vaskészítmények között az első helyet foglalja el. Világszerte évtizedek óta használják a vérszegénységből eredő összes bajoknál, étvágytalanság, gyomorhaj, mindennemű testi gyöngeségnél és gyengén fejlődő gyermekeknél. Valódi 5 puttonos tokaji borból készül, nagyon kellemes ízű, hatása biztos. nagy üveg 6 K. Kis üveg 3 K. 20 f., a gyógyszárakban. Póztán küldi utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után Krieger gyógyszerár, Budapest Kálvin-tér

Rimanóczy műbutorgyár.

:-: Állandó bútorkiállítás. :-:

I. rendű tölgy és bükkfa parketta saját gyártmány.

Saját készítményű modern cserépkályhák állandóan raktáron. Elvállalja kályhák javítását.

Raktár és iroda: Rákóczy-ut, saját ház.

:-: TELEFON: 796. :-:

Költségvetés díjtalan.

ORSZÁGOS KÖZVETÍTŐ BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Nagyvárad, Damjanich-utca 1a sz. em.

Kieszközöl

törlesztéses és jelzálog kölcsönök,

Financirozza HÁZAK VÉTELÉT és ELADÁSÁT

és azokra, mint minden más ingatlanra a legmagasabb értékbecslés szerint GYORSAN OLCSÓ KÖLCSÖNT folyósíttat.

ÓVÁS.

Óvakodjunk a selejtes
kézi munkáktól, Bóvli
árut ne vegyen, mikor

ujat és szépet

nálam az elismert olcsó
áron szerezhethet be.

TÁTRAY GUSZTÁV

Rákóczi-ut 4. sz. — Telephon 783.

Figyeljünk a cégre.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Vasárnap délután: Elvált asszony, este: A kis gróf.

Hétfő: Cigányszerelem (F. Károlyi Leonával.)

Kedd: Iglódi diákok. (Binder Károly vendégfelléptével.)

Szerda: Ripp-Ripp (Binder Károly vendégfelléptével.)

Csütörtök: Rablólovag. (Biró L. konferál.)

Pénteken és szombaton szünet.

A mai előadások. Ma délután Fall Leó népszerű operettjét, az Elvált asszonyt adják elő félhelyárral először, este pedig Jakobi

ZA elrontott gyomort
2-3 óra alatt teljesen
rendbehozza.
Kis üveg 40 fill.
Nagy üveg 60 fill

Igmándi keserűvíz

Martos és Bródy nagy sikerű operettjét: a Kis grófot játsszák. Mind a két operett a közönség legkedvesebb darabjai közül való s oly nagy az érdeklődés a mai előadások iránt, hogy a jegyek javarészt már előre elkapták.

F. Károlyi Leona a Cigányszerelomben. Hétfőn este a legzajosabb sikerű Lehár operett: a Cigányszerelombet adják elő először az idei szezonban. Különös érdekességet ad a Cigányszerelomben hétfői előadásának, hogy a Zórika szerepét ismét F. Károlyi Leona játssza. Ezt a szerepet Károlyi Leona oly nagy művészettel alakította, hogy a közönség valóban eseménynek tekintheti, hogy ismét kedvence játssza Zórika szerepét.

Érdekes vendég a színházban. Kedden és szerdán este érdekes vendége lesz a színháznak, Binder Károly, a szegedi színház kiváló baritonistája vendégszerepel a Iglói diákok és Ripp-Ripp létszerepében. Binder Károlyt szerződötési szándékkal lépteti fel Erdélyi Miklós igazgató, s az eddigi hírek szerint oly kitűnő akvizíció, hogy nagy nyeresége volna a nagyváradai társulatnak.

Biró Lajos Nagyváradon. Csütörtökön kedves irodalmi esemény színhelye lesz a Szigligeti színház. A Rablólovag előadása előtt a darab ünnepeit szerzője Biró Lajos fog konferenciát tartani a darabjáról. A Sárga liom, a Rablólovag és a Cáró szerzője most ország-szerte oly népszerű, hogy valóban kedves esemény, ha személyesen konferálja be a darabot. A múlt héten Aradon valóságos ünnepléssel halmozták el a kiváló író. Mennyivel inkább nagy szeretettel várja a nagyváradai közönség Biró Lajost, hiszen ebben a városban nőtt meg az ő legmos tehetése s ide Biró Lajos is mintha hazajönné, nagyváradai író és hírlapíró körökben már is a legnagyobb lelkesedéssel készülnek, hogy Biró Lajos látogatását emlékezetes kedves eseményé tegyék.

Szijgyártó és nyerges üzlet Nagyvárad, Körözs-u. 33.

Budapesten és külföldön 10 éven át szerzett bő tapasztalataim folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a mai kor igényeinek megfelelő **uri kocsi, lovagló és igás lószerszámokat** a leg-tökéletesebb kivitelben készíthetek, úgy hogy készítményeim a legkényesebb igényeket is kielégíthetik.

Elfogadok továbbá mindennemű javításokat és átalakításokat jutányos árk mellett. A n. é. közönség szíves pártfogását kérve kiváló tisztelettel

Vad Gábor,
szijgyártó és nyerges.

A kinema-szkeccs.

A Szigligeti-színház egyik volt primadonája, akinek sokat kellemetlenkedtek a váradai lapok, azt mond a egyszer az interjuvóló újságíróknak:

— Tudja miért idális a mozi? Mert nem irnak róla kritikát.

Azóta ez a bájos kisasszony férjhez ment és rohamosan közeledik az az idő, amikor a mozi előadás-iról, premierjeiről kritikát hoznak a lapok. És hogy a mozi a kritika is észre fogja venni, annak a végső impulzust a kinema-szkeccs adja meg.

Mind a nellenk atól a szédületes fejlődés-től, amit a szkeccs magában rejt, még ma nem lehet megszédülni és hazudni az az ember, aki a bluette mai primitív formája előtt hasra vágódik és a kutura csucspontját kiabálja. A szkeccs azért markolt olyan erősen az ember-kantáziájába, mert hirtelen örvényt csinált maga körül, újszerű és friss trükkjével kavarodó tá-

masztott a pénz körül; s tudvalevő, hogy a pénz olyan, mint a por: oda száll le nagy tömegben, ahova a fogsószél viszi.

Nagyon helyes érzékük van ám a pesti direktoroknak. Az első pillanatban az első estén megérkeztek, hogy itt a pénzügyi érdekek surlódnak durván egymáshoz; s hogy momentum védekezésükben a Művészet szent nevében tiltakoztak, annak reális oka az, hogy ma a börze után a művészet legérzékenyebb a pénzzel szemben.

Az aranyhullás igazgató zenéje teszi oly rendkívül érdekessé a szkeccset s a tódulásra a szegényebbeket az ocóság és a kétféleség újdonsága, az előkelőbbeket pedig a bluette delicate volta csábítja. Mert egyelőre csak ez a két jelenség élezhető! a tudás és az aranyhullás. A mozitól azonban nincs mit irigyelni ezeket gazdag aratású estéket hiszen a mozi történetében csak az következett be, amit a cirkusban a boxverseny vezetett be: diadal, amit a színházakban a cabaret tett igazgatóvá s amivel a táncok csarnokában a Villány Adorék keltettek ideges érdeklődést.

A szkeccs a mai cabaretja, de meg kell mondani, hogy primitív cabaretja. Először is olyan forma hiánya van, hogy az kétségbeeső azzal a kapzsisággal és élelmességgel szemben, amellyel magát kelleltni tudja. A kapzsa a következő:

I. felvonás: Játsszák maguk a szereplők vászon nélkül. Szoba irásztallal, rajta toll tinte, szekék, szekrények és kerevet. Tártalékban a ruhafogason lógnak: török, pisztolyok, kardok, porköpenyek és bőrdobók.

A szöveg az jó öreg Scherlock-Holmes-téle mesevátozat, vagy rég szennyesbe dobott Boccaccio szellemű házasságtörési törtédek, amelyeket hirtelen komponált, félig érthetetlen szövegek kuplák tarkítanak és tesznek élvezetessé.

Megjegyzendő, hogy a szereplők állandóan ordítva beszélnek és rekedten énekelnek, mert azt gondolják, hogy a vásznan játszanak, ahol a hang mellékes.

II. felvonás. Ez biztos, hogy üldözés! Es amint már az szokott történeti a rendes hely-áru, tisztességes mozbán: — a szemetes kocsi-tól kezdve az aeroplanig mindenféle járművel, gyalog és vasuton, hajón, vízbeuhanás, autó- verseny, összehúzózás, népség, kacagás, görög-tűz és tabó — ez a második felvonás. A vásznon ugyanis megmaradt léma bűvészek. Ez adja meg a darab fantasztikus színt.

III. felvonás. Ujra az előbbi, szegényes szoba, ahova a szereplők — a nagyobb illúzió kedvéért — vízesen, vagy megizzadva, véresen, rongyosan, vagy ahogyan a darab megkívánja, bevonulnak és folytatódik az első (I) felvonás. T. i. újra sziporkázik egy két jó viccben a szkeccs író ur, aztán jön a megmenekült szerető, aki tör, ruz, vág, harap, rug és közben nagy axiómakat köpköd a szerelemről, házasságról, női lábokról s más, a mesébe illő apróságokról, — vagy pedig énekelnek újra rekedten duettet, terzet, quartettet, vagy a hogy jön. Befejzésül egy romantikus kép, vagy Pathé kakasa siklik a függönyre.

Ez a szkeccs ma. Az I. és III. felvonást végignevelheti az ember akármelyik színházban, mikor bohózat megy. A másodikikat pedig már látta annyi meg annyi Pál képen, vagy Lehmann urtól, aki néha bus éhes. Hogy a kettőt egy rövid óra alatt, egy helyben élvezhetik végig: ez csak kényelmesebb mód.

Es nem mer más területre menni, mint a bohózat. Az a szerencséje, hogy nagynevű írók irnak számára szöveget, mert különben egy hónap alatt kimulnak. De így is e öbbitőbb ráun a publikum és akkor sokan fog-nak károsodni.

Ez a közeli kimulás gondolata s az a rendezetlen, zavaros állapot és felfogás, amely most még a kinema-szkeccs körül ködök, — arra fogja bírni művelőit, hogy újabb formákat keressenek számára, határozott irányt jeleljenek neki és nagyobb területeket hódítsanak meg számára. Mert ebben a hirtelen felkapott bohózat formájában nem lehet a jövő színháza. A Nick Carter füzetekért erősebb láz és rajongás tört és még sem lett az, abban a

formában a jövő regénye. Csak egy hatalmas áramlatot indított meg, amely az emberiség érdeklődését tisztább formája: a bűnügyi regény felé hajtotta.

Dyen lendületbe kell hogy jusson a bluette és még pedig éppen azokéak a nagy írókéak a révén, akik most lelkesedéssel mellé álltak.

Papp Jenő.

IRODALOM.

Az Élet vasárnapi száma a következő tartalommal jelent meg. Gyilkos teóriák. — Cavalierus. — Gépek ritmusárai Lendvai István. — Az odvas tölgyfa. (Költemény.) Angolból: Sik Endre. — Enek a tanyák között. (Költemény.) Boros Ferenc. — A kakukos óra. Erdős Renée. — Juhász bá. Puskapor. — Roppant nagy szerelem. (Regény.) Kanizsai Ferenc. — Az öreg Botov meg a tavasz. P. Abraham Ernő. — Barcasági képek. Anka János. — Mesélni kezd a tó... Hungarus. — A vihar előtt. (Költemény.) Szalay Mátyas. — Panu. (Regény.) Aho—Kara. — Bélyuna tündér gyémántja. Sik Sándor. — Eva boszorkány Tytlyi. — A kém. — Heyermus: Mari. Radványi K. — Múzoképek. — Szerkesztő üzenetek.

A Vasárnapi Újság március 31-iki száma feltűnő gazdag sorozatát adja a szebb-nél-szebb aktuális képeknek. A Tegethoff dreadnought-csatahajó vízbeocsátása, Herczeg Ferenc új darabjának előadása, Vaszary János festményeinek kiállítása, a kisplasztikai kiállítás a déli sark fölfedezése, a kínai irodalom stb. adják a képek tárgyait. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György regénye. Szőlősi Zsigmond novellája, Jászay-Horváth Elemér verse és Zempléni Árpád Carducci fordítása. Jansen Borge regénye. A színházi újdonságokról Alexander B. rat ír. Egyéb közlemények: Garay Akos rajzai s a rend-s heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték s stb. — A Vasárnapi Újság előfizetési ára negyedévre öt korona. Megrendelhető a Vasárnapi Újság kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem utca 4. szám).

A Kath. Hittérjesztés Lapja ez évi 4-ik apris füzeté a következő kiválóan érdekes tartalommal jelen meg: A birmai missió múltja és jelene. — Mongol földsz. — A belga-kongói gyermektelepek. — Málói tudósítások: Kína. Aroud Cyprian levele. — Előindia: Tj templom Kumbikonamban. — Előindia: A nagyhét a hinduk között. — Afrika: A missió előhaladása Ubangban. — Szigetenger. — Szamos szigetcsoport. — Kegyes adományok. Képek: Mongolország: Lámakolostor a hegyoldalon. — Mongolország: Lámakolostor bejárata. Mongolország: A jeholi híres harang-töröny. — Mongolország: Kínai bálványszobrok. — Mongolország: Keresztény falu télen. — Mongolország: A jeholi császári palota főkapuja. — Japán: A leánynevelőintézet Hakodatában. — Japán: A leánynevelőintézet udvara. A tanulságos és ismeretterjesztő képes havi folyóirat előfizetési ára: egész évre 6 korona. Megrendelhető a Kath. Hittérjesztés Lapja kiadóhivatalában, Nagyvárad, Papnevelő-intézet.

SPORT.

A mai sportnap. A N. A. C. melynek múlt vasárnapja szabad volt, a mai napon annál erősebben kiveszi részét a porondon a munkából. Három versenyt is rendez a sporttéri pályán. Ezek a N. A. C. által kiirt ifjúsági football verseny folytatása; a N. A. C. II. és a Törekvés munkás footballcsapat mérkőzése s végül a nap szenzációja: az Aradi Testgyakor-

lók körének barátságos versenye a N. A. C. jeles első csapatával. Bár az A. I. K., mely most Asbóth Oszkár vezetése alatt áll, formája, tetőpontja van, mégis azt hisszük, hogy a N. A. C. mely ujjá alkotása óta sokkal jobb mint azelőtt, a pálmát csak nehéz küzdelemmel engedni át félelmes ellenfelének. Sőt ha ismert szívós kitarításukhoz a jó helyezkedés eddig nem igen alkalmazott előnyt is hozzá fűzik, akkor még a győzelmet is megszerezhetik. Ehhez azonban az is kellene, hogy a rendes kapus, Sisi ne hiányozzék a váradiak közül. Az aradi itjak ma délelőtt háromnegyed 10 órai vonattal érkeznek s a N. A. C. vendégeit a vasutnál kollegiális üdvözléssel fogadják.

A Nagyváradi Sport Egylet közgyűlése. A népszerű N. S. E. ma délelőtt 10 órakor tartja évi rendes közgyűlését Keszthelyi Zoltán vármegyei főjegyző elnöklése mellett Rimanóczy-utcai helyiségében. A közgyűlés egyéb fontos programjait közt szerepel a tisztújítás is. Sportkörökben nagy érdeklődés mutatkozik a tisztújító közgyűlés iránt, mert köztudomású dolog, hogy a sportot és athletikát, mely oly hosszú ideig stagnált városunkban, a Nagyváradi Sport Egylet ébresztette fel és a Nagyváradi Athletikai Clubbal való nemes versengése és harmonikus működésével emelte a mai magas színvonalára.

EGYESÜLETEK.

A Patronázs-Egyesület közgyűlése

A Nagyváradi és Bihar megyei Patronázs-Egyesület tegnap délután tartotta évi közgyűlését a városháza kistermében, amelyen az egyesület egy év buzgó és eredményes munkájáról számolt be. A közgyűlésen Molnár Géza kuriai bíró elnöke letele alatt a tagok nagy számmal vettek részt. Petry Gyula főreáliskolai tanár nagy szorgalommal és gondosan összeállított titkári jelentésében ismertette a nagyváradi és bihar megyei fiók 1911. évi működését, kiterjeszkedve az országos egyesület munkálkodására is. Legkiemelkedőbb mozzanata a múlt évi működésnek a szeretetház felállítása érdekében indított mozgalom, amelyben mintegy 110 gyermek nyerne elhelyezést. A gyermekfogház csődöt mondott — mondja a jelentés — és égető szükség van a szeretetház felállítására, amelyben a züllesztésnek indult és elítelt, vagy elítélésre váró gyermekeket elhelyeznek, nevelnek, hogy mint becsületes embereket adják vissza a társadalomnak. A költség megszerzését gyűjtés útján fogják eszközölni és a jelek azt mutatják, hogy a társadalom támogatásával, a vagyonos osztályhoz tartozó egyházi és világi emberbarátok segítségével munkájukat siker fogja koronázni. Ezután a tisztkart újválasztották és elfogadták a költségvetést.

A Gyermekbarát közgyűlése. A nagyváradi Gyermekbarát egyesület tegnap délután tartotta közgyűlését, dr. Agoston Péter elnöke alatt. A választmány jelentését az elmúlt évi működésről tudomásul vették, a zárószámadásokkal együtt. A folyó évi költségvetés tárgyalásánál May Sándor indítványozta, hogy nem a naptári év szerint, hanem az iskolai év szerint zárja le az egyesület az évet, mert a gyermekek élelmezése is márciusig tart. — A többség az eddigi rendszer fenntartását hagyta meg továbbra is és a költségvetést elfogadták. Ezután az alapszabályokat módosították, akként, a teendőkre részére 15 tagú igazgatóságot szerveznek; az ügyvezető elnök lesz az elnökhelyettes; az eddigi 5 alelnök helyett 6 alelnök lesz és pedig 3 férfi, 3 nő. Az ügyrendet szintén elfogadták. — Ezután a tisztújításra és a választásokra került a sor. Az

elnök egész tisztikar nevében lemondott, s bejelentette, hogy Erős Rezső és dr. Várady Zsigmond az alelnökségről lemondtak, valamint lemondott Bánóczy Kálmán főtitkár; Kövér István pénztárnok pedig időközben meghalt. Bánóczy Kálmán lemondását elfogadták s jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak; Kövér István emlékét pedig jegyzőkönyvbe iktatták. A tisztkart az eddigiekből állították össze; a megüresedett helyekre pedig megválasztották: női alelnöknek Molnár Gézané, férfi alelnöknek: Adorján Armiót és Harmathy Károlyt; főtitkárnak György Ernőt, titkárnak H. Fekete Pétert és Vályi Pétert, pénztárnokká Mikussay Józsefet, tb. főtitkárrá dr. Váradi Odont választották meg. Ezután az igazgatóság, választmány tagjait választották meg s az egyes bizottságokat alakították meg.

ZENE.

A zeneiskola mai hangversenye.

A nagyváradi zenekedvelők egyesületének zeneiskolája ma vasárnap délután tartja fél évi hangversenyét, melynek műsorát az iskola vezetősége kitűnő érzéssel állította össze. A műsor java részét a kamarazene irodalom gyöngyeiből összeszedett számok teszik úgy, hogy ezek előadása már magasabb feladatot ró a szereplő növendékekre. Az eddigi próbákból következtetve azonban kétségtelen, hogy a növendékek e feladatukat kelősen fogják teljesíteni s így a közönségnek magasabb zenei művelésben lesz része. A műsornak e klasszikus számait Mazalik József tanár növendékei adják elő s bizonyára méltók is lesznek kitűnő tanáruk buzgalmára. A műsor két számát Fazekas Alajosnak, az intézet másik jeles tanárának növendékei töltik be. A hangversenyt délután 4 órai kezdettel a Nagypiac téri községi polgári fiúiskola II. emeleti zenetermében tartják meg. Belépődíj felnőtteknek 60 fillér, gyermekeknek 40 fillér. A zenekedvelők egyesületének tagjai és a zeneiskola növendékei belépti díjat nem fizetnek. Hangverseny részletes műsora a következő:

1. Rieding: »Gavotte.« Zongorakiséret mellett hegedűn előadja: Csomák József (I. oszt.)
2. Mozart: Első rész C dur zongora trióból előadják: Réz Klára zongorán, Sávör György hegedűn és Maczalik ur gordonkán.
3. Beethoven: a) »Menuett« Es dur vonós trióból, Haydn: b) »Menuett« D moll vonós négyesből, előadják: Sávör György I. hegedűn, Balogh János II. hegedűn, Rottenburg Jenő mély hegedűn és Maczalik gordonkán.
4. Beethoven: Első rész a pathétik sonátából, zongorán előadja: Maczalik Gabriella.
5. Elleiton: »Zingareska.« Zongorakiséret mellett előadja: Széles Kálmán (I. oszt.)
6. Mozart: Harmadik rész G moll zongora quartettből, előadják Maczalik Gabriella zongorán, Sávör György hegedűn, Rottenburg Jenő mély hegedűn és Maczalik gordonkán.
7. Haydn: Első rész G dur vonós négyesből, előadják: Sávör György I. hegedűn, Balogh János II. hegedűn, Rottenburg Jenő mély hegedűn és Maczalik József gordonkán.
8. Schubert Heller: »Die Forelle.« Zongorán előadja: Réz Klára.

Igazságszolgáltatás.

Fegyelmi vizsgálat Popescu Aurél ellen. A miklóritási körjegyző Popescu Aurél ellen tudvalevőleg a törvénytisztelő megszüntetése az eljárást s így a bünygyi befejezést is nyert. A megszüntetésre pedig az adott okot, hogy a fővádlóként szereplő miklóritási orvos nem tudta kellőleg bizonyítani vádjait. A körjegyző ellen abban az időben a fegyelmi vizsgálatot is megindította a magyarországi főszolgabíró, azonban azt félbe kellett hagyni, mert meg kellett várni a bünygyi vizsgálat befejezését. A tör-

vényszék most értesítette a magyarországi főszolgabíró az ügy állásáról. A főszolgabíró nyomában folytatta a vizsgálatot. Már harmadik napja, hogy nagy körültekintéssel folyik a vizsgálat. Eddig igen súlyos fegyelmi vétségeket talált a főszolgabíró és nagyon valószínű, hogy még napokig el fog tartani az ügy megvizsgálása. Az iratok a vizsgálat után az alispánhoz kerülnek és az alispán fog elsőfokulag dönteni a jegyző ügyében.

NYILTÉR.

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával művészikivitelben szájpádlás nélkül is készít **kitűnő hirt** nevű

Fogműtermében

Özv. **Dr. Deákné**

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

Fekete Sással szemben

PÉNZ

Olcso

tőketörlesztéses kölcsönök

10—75 évre folyósít, ugyszintén régi éragabb kamatu kölcsönöket kicserél, convertál a lehető legrövidebb idő alatt

Házak, szőlők, földbirtokok

örök árban való adás-vétel vagy bérletét a legsikeresebb eredménnyel közvetíti. Földbirtok parcellázását saját költségén elvállalja és finanszírozza.

Faludi Ignác utóda

BARNA ARTHUR

bankbizományi és ingatlan forgalmi irodája

NAGYVÁRAD, MÉSZÁROS-UTCZA 2-ik SZÁM.

REGÉNYCSARNOK.

HELÉN.

Irta: **Schmidt Amália.** — Fordította: **N. M.**
(Folytatás) 81

A bekerített darab síkföld átlavaglása egy percig sem tartott; a szemben levő töltéshez értek s a lovak ugyanazon rendben s ugyanoly szerencsével ugortak, mint először: első volt Ostitz, azán jött a magyar, s végre Bruchjand.

De azáltal, hogy két izben utolsónak ugrott, a másik két lovas kissé jelentékenyebb előnyt nyert.

Ló és lovas egyesült erővel igyekeztek e hátrányt kiegyenlíteni. De hiába; a lovas nagyobb sulya meghusított a ló erőlködéseit, s midőn Bruchland ismét egy töltéshez ért, hogy áugrassa, magában maradt, ki ugylátszott, nem egészen szerencsésen ugrott, mert

bár a lovon maradt, mégis néhány pillanatba került, míg lovát az előbbi sebes futásba hozhatta, — némi távoiban követé őt.

A bárón most elegendő erőt vett amaz izgalom, melyet a vadászat minden lovasban fel szokott kelteni. Nem volt többé más gondolata, mint hogy az első egyik legyen a célnál, hogy akik megelőzték, azokat a lehetőségig utóljérje és hogy legalább a hátrább maradtoknak semmi áron előnyt ne engedjen.

E gondolattal elfoglalva, saját hangos érverését közeledő lödöbögésnek hitte s dühösen megsarkantyúta lovát. A ló ugrani készült. Minden jó lett volna, ha ember és állat el nem tévesztik az ugrás szélességét.

Az átugratandó töltésnek mindkét oldalán öt láb szélességű árok volt; az első árok természetesen maga előtt látta a báró; de a másiknak letezéséről sem neki, sem lovának nem volt sejtelve.

Es így az állat rövidet ugrott, f-jjel a második árok iszapos vizébe bukott s lovasát, fején keresztül, több emberhosnyi távolságra a pusztá, keménynyé száradt agyagtöldre dobta. Sem fű, sem lomb, sem cserje nem enyhítette az esés sebességét. A ló tüszögre és libegve kijött a vízből s csakhamar egész testében reszketve, de sértetlenül állt meg az árok szélén.

A lovas arccal a földön feküdt és semmi életjelet nem adott.

XVI. FEJEZET.

A derscheidi csendes kert almájára alatt ült Helén, halványan, szótlanul és gondolatokba merülve. Munkája ülésben nyugodott, a körülben oly serény kezek nem mozdultak. Szemeit a vadgesztenyék koronáin nyugtatá, melyek a kert kőfalá és a régi templom között való tért betöltötték; talán Neuklosterre gondolt, hol szintén egy sor gesztenyefa védte a kemény viharok ellen a ház éjszakai oldalát.

Louise a ház ajtajában állott és aggodalmasan nézett barátjára. Sajátságos ellentétet képezett a két fiatal bölgy, kik oly bensősleg ragaszkodtak egymáshoz és kik már több, mint egy éve, mindazon gondokat és kisebb szerény örömeiket megosztották, melyek a csendes, munkás élethez vannak köve.

Mindkettő majdnem egyenlő koru, egymástól ismeretek és műveltség tekintetében csak keveset különböznek, (mert Louise is kitűnő nevelésben részesült), mindkettő fölmulhatla az érzület tisztaságában és a szívjóságban és mégis mily nagy a különbség közöttök, még a felületesen szemlélő előtt is! Pedig talán csak a külső sorskülönbég idézte elő közöttök e feltűnő ellentétet.

Nem lehetett tagadni, hogy mindkettő birtama csendes komolysággal, mely mindig a gondok és küzdelmek eredménye; hanem két barát gondjai és küzdelmei semmiben sem hasonlítottak egymáshoz.

Míg Louise mostoha sorsában a mindennapi élet szükségéért küzdött, míg léte egész láncolata volt a csendes nélkülözéseknek és elhalasztott áldozatoknak, melyeket férje boldogságának és gyermeke javának hozott; addig Helén az anyagi gondokat, szerény vágyainak korlátozását, a legelkerülhetlenebb élet-szükségletek kielégítéséért való aggodalmat nem ismerte.

De Louise mineen áldozatért, melyet hozott, megtalálta a jutalmat ama tiszta örömben, hogy az kedveseinek javára fog szolgálni; minden nélkülözésért, melynek magát alávetette, kárpótlást talált amaz édes reményben, melyet gyermekének jövőjére épített.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A harmadik kemence a béli üvegyárban. Az oly gyors virágzásnak indult béli üvegyár még alig fejezte be a táblaüvegek gyártásához szükséges kemence készítését, máris egy újabb kemence készítése vált szükségessé.

A táblaüvegekben annyi megrendelése van a gyárnak, hogy alig képes azt teljesíteni. Most a gyárat csiszolt szines üvegek előállítására is befogja rendezni a tulajdonos és ez tette szükségessé, hogy még egy harmadik kemencét is építsenek. A harmadik kemence pár hó múlva készen lesz és akkor a béli üvegyár egyike lesz a magyar gyárak legelsőinek.

Gabona üzlet.

Borgida Béla és Társa jelentése Budapesten

A gabonatözsden tegnap lényeges ellanyhult az irányzat. Készáru 20 fillérrel hanyatlott.

Határidők sárlata:

Aprilisi buza	— — — —	11 28
Októberi buza	— — — —	10 66
Aprilisi rozs	— — — —	9 78
Októberi rozs	— — — —	8 64
Aprilisi zab	— — — —	9 62
Októberi zab	— — — —	8 32
Májusi tengeri	— — — —	8 74
Juliusi tengeri	— — — —	8 69

Budapesti értéktözsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	— —	862.—
Oszták hitelrészvény	— —	656.50
Jelzálogbank	— —	490.—
Leszámitoló és pénzváltó	— —	548.50
Közúti vasút	— —	783 50
Oszták államvasút részvény	— —	733.50
Salgótarjáni kőszén	— —	725.—
Városi vasút	— —	426.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Toronyóra

alapos javítását, tisztítását
bárhon vidéken, jutányos
ár mellett elvállalja

NAGY SÁNDOR

Bihar-Böszörményi lakos,
toronyórák, felszólításokra
azonnal megjelenik. Becses
pártfogást kér

Nagy Sándor

Bihar-Böszörményi lakos, Katona Gergely házában.

u. p. Mezőkeresztes.

Kiadók!

Május 1-én jutányos
házbérrel 2—4 szobás
lakások stb. Ugyanitten
egy üzlethelyiség, alkalmas
borbély, szabó cipész és mészárosnak.
Bővebbet Körös utca
33. szám.

MEGHÍVÓ.

A Bihar megyei és nagyváradi
nemzeti kaszinó 1912. évi április hó
16-ik napján d. u. 5 órakor az egylet
helyiségében tartandó

évi rendes közgyűlésére

az egyleti tagok tisztelettel meghívottnak,

TÁRGYAI:

1. Igazgatóság jelentése a zárszámokról s az 1912. évi költségelőirányzat megállapítása.
2. Pénztárnokoknak a számadások alóli felmentése.
3. A közgyűlést megelőzőleg legalább 8 nappal a választmányhoz beadott indítványok tárgyalása.
4. Az igazgatóság és tiszviselői kar választása.
5. A kilépett választmányi tagok újabb választása.

Nagy-Várad, 1912. március 28.

az Igazgatóság.

Biharmegyei Takarékpénztár

Hirdetmény.

A BIHARMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR-nak 1912. évi január hó 28-án tartott rendes közgyűlése elhatározta, hogy az intézet részvénytőkéjét 3.600,000 koronáról 2000 db 600 korona névértékű új részvény kibocsátása által

4.800,000 kronára

felemeli, mely új kibocsátású részvények az 1912. évi osztalékban már szintén részesednek. Ezen újonnan kibocsátandó részvényeket ezennel felajánljuk régi részvénybirtokosainknak és pedig a következő feltételek mellett:

- I. Három régi részvényre egy új részvény vehető át.
- II. A kibocsátási árfolyam 800 koronában állapítatik meg, amelyből 600 korona a részvénytőkére, 200 korona felpénzből a kibocsátási költségek levonása után fennmaradó összeg a tartalékalapok javára fog ratni.
- III. Az új kibocsátású részvények a közgyűlés határozata szerint az 1912. évi osztalékban részesedvén a megállapított kibocsátási ár után 1912. évi január hó 1-től 6% kamat a befizetés napjáig szintén megterítendő az új részvények után.
- IV. Az elővételi jog 1912. január 29-től február hó 29-ig bezárólag gyakorolható és pedig Nagyváradon az intézet pénztáránál, 1912. február 29-én túl az átvételi jog megszűnik.

Aki átvételi jogával élni kíván, tartozik a régi részvényeket, szelvényveket nélkül az intézet pénztáránál lebélyegzés végett bemutatni és egyidejűleg az első részletfizetést készpénzben teljesíteni, ami, valamint a későbbi befizetések ideiglenesen nyugtáztatnak. A régi részvények lebélyegzés után azonnal visszaadtnak.

V. A befizetések következőképen teljesítendőek:
300 korona fizetendő a részvény lebélyegzése alkalmával.
250 » » 1912. március 31-ig
250 » » 1912. április 30-ig
és minden részletfizetésnél az 1912. január 1-től esedékes 6% kamat.

Szabadságában áll azonban a részvényeseknek több részletet, vagy valamennyit egyszerre a kitűzött határidő előtt is befizetni.

Részletfizetések késedelmessége, vagy elmulasztása az alapszabályok 3. §-ának alkalmazását vonja maga után.

A Bihar megyei Takarékpénztár Igazgatósága.

3. §. Azon részvényes, aki valamely befizetést a kitűzött határidőn túl teljesít, a késedelem idejére 6 százalékos késedelmi kamatot köteles fizetni. Ha azonban a befizetések a kitűzött határidő lejártá után 60 nap alatt sem történének meg, az igazgatóság a kiadott elismervényeket semmivé nyilvánítja, a késedelmes részvényesek pedig az eddig teljesített befizetéseiket elvesztik. Az ekként megsemmisített ideiglenes elismervények helyett az igazgatóság új részvények kibocsátását rendelheti el és ez esetben az ezzel érvénytelenített befizetések — hozzászámítva a névértéken felül elért többletet — a társaság tartalékájaként illetik.

Egy igen kellemes hangú,
alig használt AMERIKAI

Gitár-citera

30 darab kottával (aláírásható) tokkal, óriási felszereléssel, nagyon olcsón eladó. Bővebbet WAGNER a „HANGSZER-KIRÁLYNÁL”-nál, országoserte elismert legolcsóbb hangszerárúháza Budapest, József-körút 15. (Saját műterm.) Hangszerekről fényképes főárjegyzék ingyen. Magyar citerákban nagy választék. Ne vásároljunk részletre!!

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult **köszvényéknél, oszónál és meghúléseknél.**

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be-
vásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti
üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel
és a Richter oégjegyzéssel ellátott dobozba van
osomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.—
és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. —
Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
D. Richter gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

A Biharmegyei Gazdák Áru és Hitelintézete rt.

Nagyvárad, Nagypiac-tér, Andronyi-ház.

Befizetett alaptőke: 1.000.000 korona

Elfogad takarékbetétet, ha azok állandók 5%-os kamatoztatásra, továbbá folyó-zárási betéteket is elfogad.

A betétkamatadót az intézet fizeti.

Folyószámla hiteit nyújt legkedvezőbb feltételek mellett.

Leszámitol váltókat a legelőnyösebb kamattal mellett gazdálkodik, kereskedők és iparosok részére és foglalozik mindenféle bankszerű beszedésekre (incassó) olcsó díj mellett.

Előleget nyújt értékpapírokra, terményekre és árukra; kölcsönöket ad előnyös törlesztés mellett.

Jelzálog és törlesztéses kölcsönöket folyószámlákra és földbirtokokra

Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság.

Hirdetmény.

A Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság 1912 január 24-én tartott közgyűlése elhatározta, hogy a társaság részvénytőkáját 7500 drb új 200 koronás n. é. részvényt kibocsátása által két millió ötszáz ezer koronáról

négy millió koronára

emeli fel. Ezen új 7500 drb részvény átvételére a régi részvényesek elővételi joggal bírnak a következő feltételek mellett:

1. Az új kibocsátású részvények 250 korvete árban bocsátatnak ki, melyből 200 korona az alaptőkéhez, 50 korona a rendes tartalék-alaphoz csatoltatik.

2. Minden 5 régi részvény birtokosának 3 új részvény átvételére van joga. Tartozik azonban a 250 korona vételáron felül darabonként 3 koronát bélyeg- és kiállítás-díj címén megfizetni.

3. Az elővételi jog gyakorlásának záró határideje 1912 február 20. Az ezen határidőben elővételi jogot gyakorolt régi részvénybirtokosok tartoznak:

1912 február 20 ig darabonként	53 koronát
1912 március 15-ig	100
1912 április 10 ig	100

valamint 1912. január 1-től a fizetés napjáig járó 6 százalékos kamatot az intézet pénztáránál készpénzben befizetni.

Az új részvények 1912 január 1-től kezdve az üzlet házonban részesülnek.

Felkérjük ennél fogva mindazon t. részvényeseket, kik a kibocsátandó új részvényekre az elővételi jogot gyakorolni óhajtják, hogy részvényeiket a fent kitűzött záró határidőig, vagyis 1912 február 20 ig az intézet pénztáránál lebélyegzés végett bemutatassák és a fizetendő összeg első részletét teljesítsék, mivel ezen határidő letelte után az elővételi jog nem gyakorolható.

Nagyvárad, 1912. január 24.

Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság
Igazgatósa.

Szalonna, plombozott lóhere, luczerna, bükköny, len és kendermag, árpa, zab kitűnő minőségben kapható. Gabona és termények vásárlása.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank
és Központi Takarékpénztár Részv.-társ.
áruosztály.

Teleky-utca 3-ik szám, banképület.

PÁRTOLJUK A HAZAI IPART!

Háznál is eszkozlendő butortisztítás!

Székek fonását, pulitirozását, ugy-szintén bármilyen butorok tisztántartását jutányos árban vállalja

Csepüs Katicza

székfonó mester, Rákóczy-utca 22. szám.

Meghívásra azonnal jövök. — Aki ezen lapra hivatkozik, engedményben részesül.

TELEFON 684. SZÁM.

PÁRTOLJUK A HAZAI IPART!

VARJU FERENC

műbutor asztalos

DAMJANICS-UTCZA 30. SZ.

Készít minden néven nevezendő modern butorokat stb. — Elvállal javításokat jutányos árban.

Sarkadi és Szánthó

TORONYÓRA GYÁRA

Nagyvárad, Damjanits-utca 30.

Ajánlja 1 hétben egyszer felhuzandó és 1 napban egyszer felhuzandó toronyóráit „szegecs” és „szabadlengésű” járattal, réz kerekekkel. — Olcsó árak.

TÖBB ÉVI JÓTALLÁS.

VILLANYERO BERENDEZÉS.

SAJÁT HÁZ. ÁRJEGYZÉK KIVÁNATRA.

FÉLIX-FÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely. Európa leggazdagabb kénes hévviz forrása. Víz hőfoka 49° C. 17 millió liter víz mennyiség. Csuz, köszvény, ischias, izzadmányok és női betegségek ellen. 1909-ben 9200 beteg hagyta el gyógyultan, javultan a páratlanul hatásos fürdő gyógyforrásait. Penzió rendszer október 1-től

május hó 1-ig. Elsőrendű ellátás, reggeli, ebéd, vacsora, fűtés, szoba világítás, egyszeri fürdés a Ferencz-fürdőbe pocró-
csozással hetenként 56 koronába kerül.

A Viktor szálló folyosója össze van kötve a fürdővel. A folyosókon lévő kályhák állandóan fűtve vannak. Bármilyen időben meghülés veszélye nélkül lehet a kurát eredménnyel használni.

Posta, távirat, interurbán telefon, állandó gyógyszerár a fürdő telepen. Prospektust küld az igazgatóság.

KOMBINETT JATEK

A szalonban és a gyermekszobában mindenütt ott legyen, mert kicsinyt és nagyot, fiatalot és öreget, szegényt vagy gazdagot egyaránt mesésen szórakoztat. :: Mindenütt kapható.

Ara 1 korona.

Gyártja: a „Cserépgyár“ R.-T., Kismányán.

Minden nagyobb városban állandó bizományi raktárt óhajtván fenntartani, e célra óvadékképes és agilis képviselőket keresünk. A budapesti raktár telefon sz. 170-68.

Telefon 1153. Interurbán Telefon 1153.

Hölgyek figyemébe !!!

Igen kedvelt

Zsigmond-fűző

remek, kipróbált és kedvelt jó szabásu egyenes Reform és csipő-fűző a hasat minden nyomás nélkül fűzi és a testnek remek formát kölcsönöz, a gyomrot szabadon hagyja. Kizárólag egyedül csak

Izsák Lidiánál

rendelhető meg. — Becses pártfogását továbbra is kérve, teljes tisztelettel

Izsák Lidia

A Szigligeti-színház művésznőinek egyedüli fűzőszállítója. Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 1.

Uj női kalap divattermemben

elegáns modell-kalapok dús választékban kaphatók, ugyanott alakítást is elvállalok, a nagyérdemű hölgyközönség becses pártfogását kéri

ROSENBERG L.

Kapucinus utca 4. szám
a volt Lázár-nővérek helyiség udvarában

Egy amerikai rendszerű, orgonahangu

HARMONIUM

keveset használt, igen olcsón eladó. Bővebbet WÄGNER a „Hangszer Király“-nál országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában, Budapest, József-körut 15. (Gyorsjavító műhely.)

Hangszerekről fényképes árjegyzéket ingyen küld. Kézi harmóniumokban orias raktár. Ne vásároljunk részletre!!

Tisztelettel értesitem a n. érd. hölgyközönséget, hogy külföldi tanulmányutról visszatérve, megszereltem a külföldi modelleket,

a legújabb divat szerint úgy készítem, mint francia munkát és javításokat olcsó árban készítünk.

Szíves megkeresést kér

Kohn Simon

női-szabó

Teleki-utca 40. Incze-ház.

Bükkfa parkett

fedélcserep, mész, cement, gipsz, fedéllemez, elszigetelőlemez, nád,

Budweissi kályhák Kondor Dezső

Nagyvárad, Nagypiac-tér 1. Telefon 969.

Ungváry és Tokai

Bankbizományi birtokvásárlási, eladási és erdő becselési irodája

RÁKÓCZI-UT 10. SZÁM.

Gyermekkoszúk, kerti butorok, utazó kosarak, bőrárak, női ridikülök, sétabotok és játékaruk, ugyszinte mindennemű bazár-cikkek legolcsóbban beszerezhetők:

Kolin Náthán-nál

Rákóczi-ut 10. szám.

FŐ A SZORGALOM ÉS A PONTOSÁG!

Puskás Károly

uri divat férfi szabó, Szent János-utca 45. sz.

Elvállalok mindennemű férfi ruhák készítését a legújabb divat szerint izléses kivitelben, valamint elvállalok átalakítást, javítást, tisztítást. Hitelképes egyéneknek kedvezményes részletfizetésre is készítek a legszolidabb árban.

Mintáim vannak dús választékban. elsőrendű gyaraktól.

Belépési felhívás.

A POLGÁRI TAKARÉK és SEGÉLY-SZÖVETKEZET

Kossuth Lajos-utca 4. szám

1912 január 1-én megnyitotta

17-ik évtársulatát

Az igazgatóság ez uton felhívja Nagyvárad város és Biharvármegye t. közönségét az új évtársulatba való belépésre. A belépés tetszőszerinti száma törzsbetét jegyzésével történik, melyek mindegyike után hetenkint 1 korona fizetendő a szövetkezet pénztárába. Vidéki tagok a befizetéseket postai c. ekk útján is eszközölhetik. Az új évtársulat 3 évig tart, melynek eltelté után a tagok az általuk ekként megtakarított tőkét az elért haszoneredményben való arányos részesedés mellett megkapják.

A szövetkezet célja, hogy tagjainak a heti befizetésekből tőkét gyűjtsön és hogy tagjai hitelének, keresetének és gazdálkodásának előmozdítása céljából nekik olcsó és kényelmes kölcsönöket nyújtson.

Kölcsönök adatainak:

- a) a heti befizetések kilenczted része erejéig minden további biztosíték nélkül;
- b) ingatlanokra;
- c) elegendő biztosítékot nyújtó kézi zálogra;
- d) megfelelő kezesség mellett vá tóra, kötelezővényre. A szövetkezetbe való belépés alkalmával törzsbetétenként 50 fillér beiratási díj fizetendő és egy heti részlet befizetése után már mindenki megkapja törzsbetét könyvecskéjét.

Az új évtársulatba belépők részére kölcsönök már most folyósíthatnak. A kölcsönökről kiállított kötelezvények bélyeg- és illetékmentesek.

A belépni szándékozók felkértenek, hogy a felvétel iránt üzlethelyiségünkben (Kossuth Lajos-utca 4. sz.) mielőbb jelentkezni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1911. december hó.

A Polgári takarékszövetkezet igazgatósága.

2—3 középiskolát végzett fiu

nyomdász tanulónak

felvétetik

Szent László-nyomda
R.-T.-nál.

Rendkívüli alkalom

valódi perzsa és Smyrna
szőnyegek kedvező be-
vásárlására kínálkozik

Leitner Márton cégnél

Zöldfa-utca 5. szám,

ahol elragadó szépségű
perzsa ágyelők, futók és
átjárók, valamint valódi
perzsa és smyrna ebédli
és szalonszőnyegek óriási
választékban

nagyon olcsón

kaphatók. — Dús vá-
lasztékot nyújtok bel-
és külföldi gyártmányu
nagyszőnyegekben, juta
gyapju és tapestry futók-
ban és fali szőnyegek-
ben, legolcsóbban előirt

szigoruan szabott árak

mellett. — Nagy raktár
női costüme és blouse-
kelmékben, zephirek,
battistok, delainek, kar-
tonok, valamint az ősz-
szes tavaszi ujdonsá-
gokban

Telefonszám: 413.

Nagyvárad város tanácsának árverési küldöttségétől.

4110 - 912. sz.

Ajánlati felhívás.

A város tanácsától fenti szám alatt kelt megbí-
zás folytán a Nagyvárad város tulajdonát képező
villamosmű-telepen létesítendő műhely építő munkálatai-
nak vállalatba adása céljából f. évi április 25-én d.
e. 10 órakor a városháza tanácstermében ajánlati tár-
gyalást fogok tartani.

A vállalatba adandó munkálatok a következők:

1. Föld, kőműves és elhelyező munka.
2. Vas munka.
3. Kőfaragó munka.
4. Ács munka.
5. Bádogos munka.
6. Cserepező munka.
7. Asztalos munka.
8. Lakatos munka.
9. Mázoló munka.
10. Üvegező munka.
11. Kályhás munka.
12. Vizvezetési munka.

Bánatpénzül az ajánlati összeg 5 %-a teendő le
a város házipénztárába. A bánatpénz készpénzben
vagy óvadékképes értékpapirokban tehető le, amit
az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bánat-
pénz letételét igazoló nyugta, vagy annak közjegyzői-
leg hitelesített másolata csatolandó az ajánlathoz.

Ajánlatok csak írásban folyó évi április hó 25-én
d. e. 10 óráig adhatók be, mikor is azok nyilvános
ülésben fognak felbontatni. Az ajánlatok 1 koronás
bélyeggel látandók el és csak szabályszerűen kiállított
és pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és
közvetlenül, vagy posta útján beadott ajánlatok fognak
figyelembe vétetni. — A borítékon megjelölendő a
munkálat, melyre az ajánlat vonatkozik.

Ajánlat csakis egységárak megjelölése mellett te-
hető, ebből a célból a város ártételekkel ki nem
töltött költségvetéseket bocsájt a pályázók rendelkezé-
sére vagyis az ajánlattevőknek maguknak kell ki-
tűntetni azon egységi árakat, melyek mellett a mun-
kálatok végrehajtására magukat kötelezik.

Azon ajánlattevők, kiknek ajánlatát a város jog-
erősen elfogadta, kötelesek a vett felhívástól számi-
tandó 3 nap alatt a munkálatot megkezdeni s azt
oly erővel folytatni, hogy az összes munkálatok 1912.
november hó 1-én teljesen befejezve s kifogástalan, hasz-
nálható állapotban átvehetőek legyenek.

A fenti vállalatra vonatkozó általános és részle-
tes feltételek, az ártételekkel ki nem töltött költség-
vetések és tervek a városi mérnöki hivatalnál a hi-
vatalos órák alatt megtekinthetők és a feltételek és
költségvetések 5 koronáért megszerezhetők.

Ajánlatot úgy az összes munkálatokra, mint az
egyes munkanemekre lehet a fenti részletezés szerint
beadni. A közszállítási szabályrendeletnek hazai gyár-
tmányok és magyar honos műszaki erő stb. alkalmazá-
sára vonatkozó határozmányai minden ajánlattevőkre
feltétlenül kötelezők.

Ajánlattevőt tett ajánlata azonnal és mindaddig
kötelezi, míg az ajánlatok felett a végleges döntés
nem történik, ellenben Nagyvárad városát csakis az
ajánlatok felett hozandó határozatának jogerőre emel-
kedésével.

A város közönsége a beérkezett ajánlatok között
az ajánlott árakra, tekintet nélkül szabadon választhat,
esetleg újabb ajánlati tárgyalást is írhat ki.

Azon pályázók, kik még üzleti összeköttetésben a vá-
rossal nem állottak, vagy a városi hatóság előtt még ismer-
etlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízható-
ságukat a vállalatuk telepe szerint illetékes keresk. és
iparkamara bizonylatával igazolni.

Minden ajánlattevő ajánlatában világosan kitenni
köteles, hogy jelen hirdetményt, az árlejtési feltétele-
ket, az ártételekkel ki nem töltött költségvetéseket és
terveket ösmeri és azokat magára nézve kötelezőnek
elfogadja.

Kelt Nagyváradon, 1912. március hó 29-én.

Komlóssy József,
tanácsnok, mint az árverési
küldöttség elnöke.

LEGUJABB tavaszi és nyári női kalapformák legolcsóbban Nagy Mihálynál Szent János-u. 1. szerezhető be.

Női kalapok átalakítása és
diszítése, valamint minden-
nemű férfikalapok vasalása
elvégeztetik.

Nem mesés, de jó árukat ajánlja

MEZEY JÁNOS és Társ

NAGYVÁRAD, SZT. LÁSZLÓ-TÉR
ÉS TELEKI-UTCA SAROK.

Bőjti ezikkei:

Ét-olaj, mindennemű pácolt halak, esemege-sajtok, szé-
kely tömlőtűró, tea-vaj, friss és aszalt gyümölcs, déli
gyümölcsök, száraz és sósvízben conservált főzelékek.

Asztali és csamagorok. Pezsgők, francia
likörök. Cognac.

Husvétel: prágai és kassai sódar.

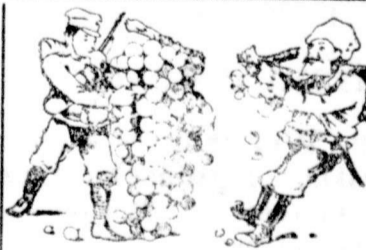
Nagy raktár: gazdasági, konyhakerti és virág-
magvakból, ólomzárolt zsákokban.

Friss töltésű be- és külföldi ásvány
gyógyvizek, forrás termékek. Kávék a
legzamatosabb fajok, gyors pörkölőn

azonnal megpörköltve a legkisebb mennyiség is. A
nagyérdemű közönség szíves támogatását kérjük
tisztelttel

Mezey János és Társa

TELEFON 249. TELEFON 249.

Szőlő-

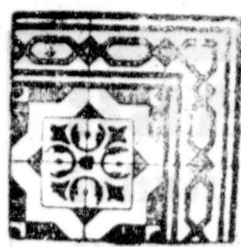
oltványokat

szállít amerikai si-
ma és gyökeres
vesszőket különféle
fajokban, fajtis-
taságért jótállva
legdusabb válaszá-

ékban a már évek óta elsőnek és legmegbízha-
óbbnak Kisküküllőmenti első szőlőoltvány-telep
tismert

tulajdonos: **CASPAR FRIGYES**
MEDGYES, 30. sz. (Nagyküküllő-megye.)

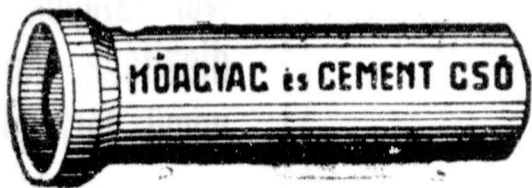
ooo Tessék árjegyzéket kérni! ooo
Az árjegyzékben található az ország minden részéről
érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlő-
birtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős
személyiségektől úgy szó-, mint írásbelileg bizonyosá-
got szerezhet magának fenti szőlőtelep meg-
bízhatóságáról.

Ifjabb Walla József mozaik, cementáru-
és műkögyára, épi-
tési anyagok raktára
Padló, falburkolás és betonépitkezési vállalat
Budapest. VII., ROTTENBILLER-UTCA 15. SZ.

Márványmozaik-lapok, mintázott cementlapok, karmantus beton-
csövek, különféle műkő munkák, granit-terazzo, beton munkák,
csatornázások, falturkolások, mettlachi lapok, keramit- és klin-
ker-lapok, fayence-lapok.

Telefon
76—36.

Telefon
76—36.

Kiadó legelő terület.

A nagyváradai lat. szert. kápta-
lan Begécsi gazdaságban Geszt
község határában kiadó 200
katasztrális hold legelő terület.

Értekezhetni Jancsó Lajos
uradalmi számtartónál Iklód-
puszta u. p. Nagyvárad.

Husvétii bárány.

Eladó a székelyhidi uradalomnál
160 darab
hizott húsvétii bárány, átlagos
élő súlya kb. 15 kg.

Kincset ér

a TORDY-féle

Hollandi 3 király tea, mivel nemcsak
hashajtó, hanem
együttal étvágy-
javító, gyomortisztító, emésztést elősegítő, bélműkö-
dést szabályozó, nemkülönben a legmakacsabb gyom-
or bajon is segít. Csomagja (kbl. 10—12-szeri hasz-
nálatra) 30 fillér.

Minden gyógyszertárban kapható.

Halló!

Halló!

A nagyérdemű közönség szives figyel-
mét felhívom, bádagos és vízvezeték
szerelő műhelyem megtekintésére.
KÖLTSÉGVETÉS DIJTALAN.

Szives pártfogást kér

Kóródy István,

bádagos és vízvezeték szerelő.
Körház-u. 3. vagy Paris-u. 30.

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a
Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzó-
lámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a
közönség rendelkezésére áll. Telefon rende-
lésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyelete» szolgálat.

Költségvetések ingyen

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-
tási és erőátviteli berendezé-
sek felszerelését.

Csillárok,

ívlámpák

állandóan nagy választékban kap-
hatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Saját érdeke,

hogy lehetőleg összpontosítsa szük-
ségleteinek beszerzését egy cégnél,
mert ezton védi érdekeit legjobban.

- ELŐNYEI:**
1. Nem kell ismeretlen cégek-
hez fordulnia.
 2. Nem lesznek szétágazó
kötelezettségei.
 3. Állandó összeköttetésnél
pontos és reális kiszolgálá-
st biztosít magának.
 4. Állandó összeköttetése
mindig vigyázni fog önt
vevőjének megtartani.

Saját érdeke, hogy csak ismert, elő-
kelő céget tiszteljen meg bizalmával.

Aufrecht és Goldschmied utóda

Elek és Társa r.-t.

Budapest, IV., Károly-körut 10. sz.

Kaphatók kényelmes havi lefizetésre, ál-
landó összeköttetésnél folyószámlára is:

1. A magyar és német Tuloldali 12 osztályunk
irodalom összes ter-
mékei. összes cikkei elsőrangú
minőségűek és minden
 2. Képek. osztály cikkeiről külön
 3. Bőröndök és bőrönd- kimerítő árjegyzékkel ren-
delkezünk és a kívánt ár-
jegyzéket ingyen és bér-
mentve küldjük.
 4. Férfi fehérműek.
 5. Látszóvek.
 6. Fényképkészülékek,
felszerelések.
 7. Vadászfegyverek, pisz-
tolyok, fióbertek. Elvünk: Vevőkörünk meg-
tartása, pontos kiszolgálá-
lás méltányos árak révén.
 8. Chinaezüstárak.
 9. Csillár- és petróleum-
lámpák
 10. Részbutorok.
 11. Szőnyegek.
 12. Mindennemű hang-
szer.
- Minden felvilágosítással
szívesen szolgálunk.

Legelő bérlet.

Dusafalva község határában **300 kat.**
hold legelő bérbeadó. Értekezhetni a
Polgári Takarékpénztárnál, Nagyváradon

Rézműves és rézöntő műhely

Nagyvárad, Kolozsvári-utca 50.

Legújabb divat szerint vállalkozó szeszgyári berende-
zéseket, szilva pálinka főző üstöket és minden e
u. m. szakmába vágó rézöntő
munkákat, úgy nyers öntéseket, mint kész munkákat,
harangokat stb. jutányos áron. Költségvetés
díjtalan. Levelekre azonnal válasz.

Mosó üstökben nagy raktár.

Telefon 682.

Telefon 682.

Szives megbízást kér

Szalavetz Mór

rézműves és rézöntő.

Értesítés!! Megnyilt a „BÉKA“ bolt

Uj rőfös, rövid és
női divatáruház

Nagyváradon Zöldfa-utcán

Tessék ügyelni a kirakatüvegeinkre festett

„BÉKÁRA“

Árjegyzéki kivonat:

- 1 vég Rumburger vászon mindenre alkalmas 4-50
- 1 méter gyapjuszövet bármilyen színben, 120 széles — 89
- 1 Himzett elejű nőiing szepességi vászomból 1-65
- 1 Nőiing finom sítomból — 95
- 1 Női hálókabát (korzetta) finom sítomból — 98
- 1 Női alsónadrág (bugyi) finom sítomból — 98
- 1 Női ing himzéssel és szalaggal dusan díszítve — 98
- 1 Izléses diszkötény — 55
- 1 Női reformkötény finom klottból vagy lüszterből 1-65
- 1 Fekete klott alsószoknya — 98
- Egy 6 személyes damaszt garnitúra 2-75
- 1 Fekete nap és esőernyő — 9
- 1 Elegáns fehér puhaelejű férfiing . 1-25
- 1 finom 5 soros gallér minden fazon és szám — 13
- 1 Pár kezelő, fehér vagy színes . . . — 21
- 12 drb. valódi rumburgi vászonsebkendő 1-50
- 1 méter kozmanózi karton bármilyen színben, jó mosó — 22
- 1 méter legfinomabb gyapjudelin, legújabb divatnak — 59
- 1 Kétszemélyes klott paplan jó vattával töltve, bármilyen színben 3-25
- 1 Ablakra való szövet függöny . . . 1-39
- 1 Magános ágyterítő — 89
- 1 garnitúra 2 ágy és 1 asztalterítő 4-50
- 1 Vég valódi rumburgi kanavász, bármilyen színben 4-75

Vidéki megrendelések utánvétel mellett a legpontosabban lesznek elintézve.

Postai szétküldések mindennap. — Tessék a kirakat üvegeinkre festett „BÉKÁT“ keresni.

Azon vevő, ki ezen lapra hivatkozik, még ezen olcsó árakból is 5% árkedezményben részesül.

PÉNZ PÉNZ PÉNZ
HA SZERENCSES
PÉNZT SZEREZHET
A
FREDIN
CIPÖKRÉMMEL
MERT
MINDEN 100-ik DOBOZ FENEKÉN 20 fill.
MINDEN 1000-ik FENEKÉN 1 korona
TALÁLHATÓ
SELLE & KARY
WIEN XIII
BUDAPEST, VI. BATYOK-UTCA 2/B.

Uradalmak, gazdaságok, községek ha jó kútat akarnak, forduljanak:

Márkutz József

villanyerőre berendezett épület és díszmülakatos ipartelepéhez
NAGYVÁRAD, Percses-utca 9. szám.

Szép, tartós és jól főző
takaréktűzhelyek
és lakatos tömegáruk állandó raktáron.
Drótkerítéseket a legjutányosabb áron készít.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

PÁL SÁNDOR

műbútorasztalos
Nagyvárad, Uri-utca 49. szám.
Elvállal minden szakmájába vágó munkát, u. m.: matt és fényezett szobaberendezések, konyhabutorok készítését és portál munkákat.
Jó és izléses munkaért jótállok.
Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.
193

Eladó szálló.

Szép fekvésű, mintaszerűen berendezett szálló, kitűnő csemege és borfajokkal termo gyümölcsfákkal, kétszobás épülettel, közel a városhoz **ELADÓ**. Kedvező fizetési feltételek.
Értekezni lehet
Körös-utca 43. sz.

Műjég!

NAGYVÁRAD VÁROS JÉGGYÁRA, ÖSSI-TÉREN.

Gyári telefonszám 651.

Üzletvezető telefonszám 1046.

Műjég!

A műjég megóvja az élelmi cik-
keinket a megromlástól és így
közegészségügyi szempontból is
minden háznál nélkülözhetetlen!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy április hó 1-én teljes üzemünket megkezdjük és házhoz szállítunk vízvezetéki vízből elő-
állított kristálytisztá **műjeget**, egész vagy fél táblás tömbökben. A szállítás hygienikus
kocsikon történik

Havi előfizetések napi egész táblára 9 korona, napi fél táblára 5 korona.
Nagybani fogyasztóknak 2 táblától felfelé árkedvezményt nyújtunk.

A t. fogyasztókat gyors és pontos kiszolgálásról biztosítva, tömeges megrendelést
kér kitünő tisztelettel

Székely Ferencz,
a városi jéggvár üzletvezetője.

Megrendelések eszközölhetők a gyártelep 651
és üzletvezető 1046. számú telefonján is!

A műjég megóvja az élelmi cik-
keinket a megromlástól és így
közegészségügyi szempontból is
minden háznál nélkülözhetetlen!

Betegeknek soronkívüli szállítás a nap bármely szakában!!!

NAGY OCCASIO

különleges csillárokból

különféle finom régi és új **URI SZOBA** berendezés, perzsaszőnyegek, eredeti olajfestmények, bronzárak (égőtestekkel), rézbutor, ugyszintén többféle dísz tárgyak, — továbbá kávésnak, cukrásznak, jó karban levő **khinai ezüst** kávé és tea kanál, gyufatartó stb. felszerelések mint

alkalmi árak

a legelőnyösebben beszerezhetők:
Budapest, Andrásy-ut 35. I. emelet.
Viszontelárusítóknak árkedvezmény
Telefon 31-04.

Mindenkit érdekel!

Van szerencsém Nagyvárad város és vidéke t. közönségének tudomására hozni, hogy **Nagyváradon, Olasz Bazár-épületben (Szióház mellett)** egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

vegytisztító és vasaló

üzletet nyitottam.

Elvállalok férfi, női ruhákat, katonai egyenruhákat, szőnyegeket függönyt, butorszövetet, napernyőt, keztyűt, szőrmeárkat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, teljesen bontatlan tisztításáért a legmesszebbmenő jóállással jutányos díjazás mellett. Magamat nagybecsű pártfogásukba ajánlva maradtam

Tisztelettel

STEINER M.
vegytisztító.

Értesítés.

Van szerencsém az igen tisztelt megrendelőim és a nagybecsű közönség szives tudomására hozni, hogy a **KOVÁCS és LUX** cégből kiléptem s üzletemet ideiglenesen

Füzes-utca 14 szám

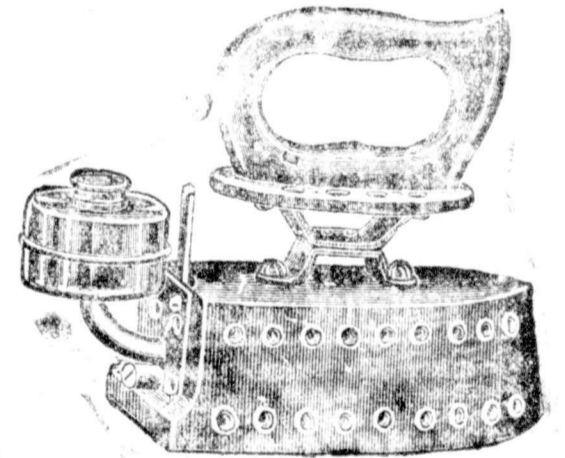
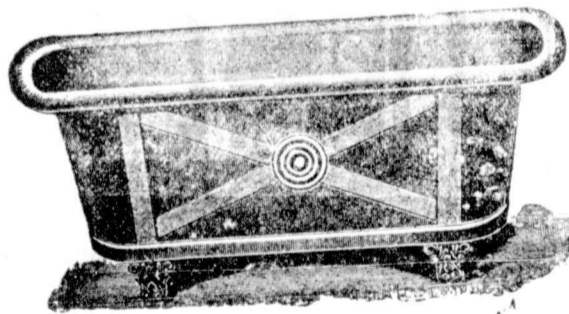
alá helyeztem át. Készítek modern butorokat, portálékat, kávéház és üzletberendezéseket, épület-munkákat. Május 1-től villanyerőre berendezve, külön butor osztály. A n. é. közönség szives pártfogását továbbra is kérve, vagyok teljes tisztelettel

Kovács Zsigmond, műasztalos.

Lakás: Körös-utca 9.

Telefon szám 10 87.

Műhely: Füzes-u. 14.

Fürdőkádakból

legnagyobb választék minden nagyságban.

Ruha mosó és mangorló gépek,
modern konyha berendezések kizárólag

TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedésében

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Telefon 390.

